

הצעת חוק - אומנה לילדים, התשע"ו-2016

פרק א': כללי מטרה, פרשנות ועקרונות יסוד

סימן א' - מטרה

1. מטרת החוק אושר 27.7.15
מטרת החוק זה מטרתו לעגן את זכויותיהם של ילדים באומנה, ואת חובת המדינה להבטיח את טובתם ואת זכויותיהם, בהתאם לאמנה בדבר זכויות הילד¹, ומתוך הכרה בפגיעותם הייחודית ובזכותם להגנה ולעזרה מיוחדות, ובלי לגרוע מאחריות הוריהם, מחובתם ומזכותם להבטיח את טובת ילדיהם ואת זכויותיהם.

סימן ב' - פרשנות

2. הגדרות
בחוק זה –
"אומן" – אדם שבידו רישיון אומנה-תקף, וקיבל כדן ילד לטיפולו ילד למטרת אומנה;

"אומנה" – שהייתה ומגורים של ילד במשפחה שאינה בית הוריו, לפי החלטה שקיבל הגורם המוסמך; שלא לפי חוק אימוץ ילדים;

"אומנה בתר אישפוזית" – אומנה לילדים לאחר אישפוז או כהחליף לאשפוז, או לילדים הזקוקים לטיפול תרופתי מיוחד או למעקב רפואי מיוחד;

"בית משפט" – כהגדרתו בחוק הנוער, לרבות בית משפט לענייני משפחה;
בשבתו כבית משפט לנוער;

"גוף מפעיל" – תאגיד שהמשרד התקשר עמו למתן שירותי אומנה לפי סעיף 49(ב) בפקודת המשרד;

"הגורם המוסמך" – לרבות בית משפט, ועדת תכנון טיפול והערכה, ועדת אבחון, וכל גורם אחר המוסמך לפי כל דין לתכנן או להחליט על השמה;

"השמה" – השמת ילד במשפחת אומנה;

"ועדת אבחון" – כמשמעותה בחוק הסעד (טיפול במפגרים);

"ועדת ערר" – כמשמעותה בסעיף 36 לחוק אימוץ ילדים, ~~התשמ"א-1981~~²;
"ועדת תכנון טיפול והערכה" – הוועדה כהגדרתה בתקנות הפיקוח על מעונות
(אחזקת ילדים במעון רגיל), התשכ"ו-1965³;

"חוק אימוץ ילדים" – חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981⁴;

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-
1995⁵;

"חוק זכויות החולה" – חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996⁶;

"חוק הנוער" – חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960⁷;

"חוק הסעד (טיפול במפגרים)" – חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-
1969⁸;

"חוק הגנת הפרטיות" – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981⁹;

"ילד" – כל אחד מאלה:

דיון 27.7.15

(1) אדם מי שטרם מלאו לו 18 שנים¹⁰;

(2) מיאד שטרם מלאו לו 20 שנים והוא לומד במוסד חינוכי
כהגדרתו בסעיף 252(ג) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב],
התשנ"ה-1995¹⁰, בתכנית לימודים בהיקף של 20 שעות לפחות, ~~או~~¹¹;

(3) מי שטרם מלאו לו 21 שנים והוא ילד אדם עם מוגבלות
כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-
1998¹¹, לומד במסגרת חינוך מיוחד או שהוא מצוי שוהה באומנה
פוסטביתר אישפוזית, באומנה לאחר אשפוז או כתחליף לאשפוז, או
זקוק לטיפול תרופתי מיוחד או למעקב רפואי מיוחד;

"ילד עם מוגבלות" – ילד שהוא אדם עם מוגבלות כהגדרתו בחוק שוויון
זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹²;

² ס"ח התשמ"א, עמ' 293.

³ ק"ת התשכ"ו, עמ' 120.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 293, ~~התש...~~

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

⁷ ס"ח התש"ך, עמ' 52.

⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132.

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

¹⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

¹¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

¹² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

דיון 27.7.15 "ממונה על רישוי אומנה" – מי שהשר מינה לפי סעיף 21 לאחראי למערך רישוי האומנה ועל מאגר המידע;

דיון מיום 27.7.15 "ממונה על התלונות" – מי שהשר מינה לפי סעיף 56 מונה לאחראי לקבלת תלונות ובירורן לפי סעיף 56;

דיון 27.7.15 "מנחה אומנה" – עובד סוציאלי שמינה מנהל גוף מפעיל ותפקידו העיקרי שמנהל הגוף המפעיל מינה אותו הוא לשמש בתפקיד של מלווה אישי לילד לפי סעיף 39 או לתת חוות דעת לעניין כשירות של מבקשי בקשות לרישיון אומנה לפי סעיף 26, וזהו תפקידו העיקרי;

דיון 27.7.15 "מסגרת השמה חוץ-ביתית" – חלופת בית עבור ילד שנתקבלה החלטה כדין להשמתו במסגרת שנועדה לספק לילדו את כל צרכיו בכל שעות היממה, לרבות מעון משפחתי או פנימייה; "מפקח" – מפקח שהוסמך לפי סעיף 51;

אשר 13.1.16 "המפקח הארצי על האומנה", "המפקח הארצי" – מפקח שמינה השר לפי סעיף 52 לעמוד בראש מערך הפיקוח על יישום הוראות חוק זה ויעדיו; "משפחת אומנה" – מסגרת משפחתית שילד מתגורר בה באומנה, שהושמו בה עד חמישה ילדים למטרת אומנה; "המשרד" – משרד הרווחה והשירותים החברתיים;

"עובד סוציאלי לעניין סדרי דין" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955¹³;

"עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה)" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער;

"עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים)" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים);

"תושב ישראל" – אזרח ישראל או מי שניתנו לו אשרת עולה, תעודת עולה, רישיון לישיבת קבע, או אשרת תמיכה או מי שהיא המאכלה לפי צו כי הוא זכאי לאשרת עולה, המתגורר בישראל או באזור לפחות שלוש שנים מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה או לפחות 12 חודשים מתוך 18 החודשים שקדמו להגשת הבקשה;

¹³ ס"ח התשט"ו, עמ' 126.

"תושב ישראל" – מי שמתגורר בישראל או ב**ישובים באזור** כהגדרתם בסעיף 378(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 ומתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא אזרח ישראלי;

(2) ניתנו לו אשרת עולה, תעודת עולה, רישיון לשיבת קבע, או ששר הפנים או מי שהוא הסמיכו לכך מצא כי הוא זכאי לאשרת עולה, והתגורר בישראל או ב**ישובים באזור-כאמור** לפחות שלוש שנים מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה או לפחות 12 חודשים מתוך 18 החודשים שקדמו להגשת הבקשה;

1218

"תכנית טיפול" – תכנית לטיפול בילד שקבע **הגורם המוסמך** או **הגוף המפעיל** ובהתאם להוראות התע"ס;

דיון מיום 27.7.15

"תע"ס" – הנחיות והוראות המנהל הכללי של **המשרד הרווחה והשירותים החברתיים** – (תקנון לעבודה סוציאלית – תע"ס), כתוקפן מזמן לזמן, העומדות לעיון הציבור **בלשכות במחלקות** לשירותים חברתיים **ברשויות המקומיות** ובלשכות המחוזיות של המשרד, **ומפורסמות באתר האינטרנט של המשרד**;

"השר" – שר הרווחה והשירותים החברתיים.

סימן ג' - עקרונות יסוד

3. זכויות הילד **אושר 27.7.15**
(א) זכותו הטבעית של ילד לגדול בבית הוריו ואם הוצא ממנו – לחזור אליו, אלא במקרים שבהם טובת הילד מחייבת – **גידולו מחוץ לבית הוריו שהוא יושם במשפחת אומנה**, ובכפוף לכל דין.

(ב) ילד שנמצא באומנה או בתהליך השמה באומנה זכאי **למכלול לכל** הזכויות שזכאי להן כל ילד בישראל; בלי לגרוע מהוראות כל דין **אחר**, כל פעולה או החלטה בעניינו של ילד הנוגעת להשמתו באומנה, תיעשה תוך הבטחת **מכלול כל** זכויותיו.

4. טובת הילד **אושר 27.7.15**
(א) בכל פעולה המתבצעת לגבי ילד לפי חוק זה או החלטה המתקבלת בעניינו תהא טובת הילד שיקול מכריע; בהתנגשות בין טובתו של ילד מסוים שעניינו נדון לבין טובתם של ילדים אחרים יינתן משקל ראוי לטובתו של הילד שעניינו נדון.

(ב) בקביעת טובת הילד לפי חוק זה יישקלו מכלול האינטרסים, הצרכים והזכויות של הילד, ובין השאר השיקולים המפורטים להלן:

(1) שלומו הגופני והנפשי;

- (2) גילו וכשריו המתפתחים ;
- (3) רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו בעניין הנדון ;
- (4) ממד הזמן בחיי הילד ;
- (5) מיננו של הילד, מאפייניו ותכונותיו וכן הרקע האתני, הדתי, התרבותי והלשוני שלו ;
- (6) ההשפעה הצפויה של החלטה או פעולה לפי חוק זה על חייו בטווח הקצר ובטווח הארוך ;
- (7) קשריו ויחסיו עם הוריו ועם אנשים משמעותיים אחרים בחייו, ושמירה על רציפות בקשרים אלו ;
- (8) עמדת הוריו או אפוטרופסו ואנשים משמעותיים אחרים בחייו בעניין הנדון ;
- (9) יכולת הוריו, ויכולת כל אדם או מסגרת אחרים הנוגעים לעניין, לענות לספק את על צורכי הילד ;
- (10) הידע המקצועי הנוגע לעניין הנדון ;
- (11) כל שיקול אחר הנוגע לקביעת טובת הילד.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), החלטה של גורם מוסמך בעניינו של ילד לפי חוק זה, תהיה מנומקת ובכתב, ותתייחס ליישום עקרון טובת הילד לאור השיקולים המפורטים בסעיף קטן (ב).

מימוש זכויות ומתן שירותים לילד לפי חוק זה ייעשו תוך-בהתאם לעקרונות אלה:-

5. עקרונות במימוש זכויות ובמתן שירותים
אושר 27.7.15

- (1) שמירה על כבוד הילד והגנה על פרטיותו ;
- (2) שמירה על שוויון בין ילד לילד בכפוף לצרכיו הייחודיים של כל ילד ;
- (3) הקפדה על יישום לוחות זמנים שנקבעו וצמצום עיכובים במתן שירותים, בקבלת החלטות או בביצוע פעולות ביחס-בנוגע לילד.

פרק ב' : זכויות ילדים באומנה

6. זכויות באומנה ובבחירת משפחת אומנה
אשר 27.7.15
- (א) ילד הנמצא בתהליך השמה באומנה או באומנה זכאי, בין השאר, לזכויות לפי פרק זה לשם הבטחת יכולתו לחיות במסגרת משפחתית חלופית לבית הוריו, המספקת לו את מכלול צרכיו, פועלת לשמירת טובתו ומיישמת את זכויותיו לפי חוק זה; בחירת משפחת האומנה עבור הילד תיעשה מתוך חתירה למימוש זכויות אלה.
- (ב) משפחת אומנה ומנחה אומנה שמונה לילד יפעלו לקידום מיצוי זכויותיו של הילד על פי כל דין, בתחומי חייו השונים.
7. הזכות להתפתחות אישית
אשר 27.7.15
- זכותו של ילד לחיות בתנאים ובסביבה אשר יאפשרו לו, ככל הניתן, התפתחות אישית ומימוש היכולות והפוטנציאל שלו, לרבות התפתחות גופנית, נפשית, רגשית, שכלית וחברתית.
8. הזכות להגנה מפני ניצול, פגיעה, טיפול אכזרי וענישה
אשר 27.7.15
- זכותו של ילד להיות מוגן מפני כל צורה של ניצול ופגיעה, לרבות פגיעה פיזית, נפשית, ~~פגיעה או מינית~~, הזנחה, והתעללות, וכן להיות מוגן מפני כל צורה של טיפול אכזרי, בלתי אנושי או משפיל, ושל ענישה גופנית, נפשית או משפילה.
9. הזכות לקשר עם הורים ובני משפחה
אשר 27.7.15
- זכותו של ילד לדעת מיהם הוריו, להכיר את הוריו ואת בני משפחתו, ולשמור על קשר אישי עמם.
10. הזכות ליציבות
אשר 27.7.15
- זכותו של ילד שיעשה מאמץ מרבי למניעת העברתו ממשפחת אומנה אחת לאחרת או למסגרת השמה חוץ-ביתית אחרת.
11. זכות הילד להשתתפות בכל עניין הנוגע לו
אשר 27.7.15
- (א) זכותו של ילד להביע את רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו ולהישמע בחופשיות, בכל עניין הנוגע לו לפי חוק זה, לאחר שניתן לו מידע כאמור בסעיף 13, והכול בהתחשב בגילו, בכשריו המתפתחים ובצרכיו המיוחדים.
- (ב) זכותו של ילד שלרצונו, לרגשותיו, לדעותיו ולעמדה שגיבש בעניין הנדון יינתן משקל ראוי בהתחשב בגילו ובכשריו המתפתחים.
- (ג) גורם מוסמך הדן בעניינו של ילד לפי חוק זה ישמע את הילד בהתאם להוראות סעיף זה, ואולם על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), הגורם המוסמך הדן בעניינו של ילד רשאי שלא לשמוע אותו הילד, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, אם שוכנע כי תיגרם לילד פגיעה ממשית מהבאת הנושא בפניו, העולה על הפגיעה שתיגרם מאי-הבאתה.

(ד) נדרש הגורם המוסמך להחליט בעניינו של ילד, רשאי העומד בראש הגורם המוסמך, שלא להביא בפני מי מן הצדדים או המוזמנים לדיון דברים שהביע הילד לגבי רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו, כפי שהביעם, כולם או חלקם, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, אם שוכנע כי הפגיעה שתיגרם לילד אילו יובאו הדברים עולה על הפגיעה מאי-הבאתם.

(ה) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), זכותו של ילד להביא את רצונו, רגשותיו, דעותיו ועמדתו בפני גורם מוסמך גם באמצעות אפוטרופוס לדין או עורך דין, שמינה בית משפט

הצעה לתיקון:

12. הזכות לרציפות תרבותית ולזהות אישית ותרבותית אושר 27.7.15

(א) זכותו של ילד כי בחירת משפחת האומנה שבה יושם תיעשה תוך חתירה לשמירת רציפות ויציבות בקשריו הרגשיים, בחינוכו, ברקע האתני, הדתי, התרבותי והלשוני שלו ובמאפייניו הייחודיים האחרים.

(ב) זכותו של ילד כי תישמר במסגרת ההשמה לזהותו האישית והתרבותית; בהשמתו, ובכלל זה שמירת שמו, שפתו, דתו ותרבותו.

13. הזכות למידע אושר 27.7.15

(א) זכותו של ילד לקבל, בעת ההשמה ובכל שלב של ההשמה והשהות והמגורים במשפחת אומנה, מידע על מצבו, צרכיו, הליכים שמתקיימים בעניינו, תכניות הנוגעות אליו, החלטות שנתקבלו לגביו, משפחת האומנה שבה הוא מושם, וכן על מנגנוני דרכים לתלונה-בירור תלונות שהוא יכול לפנות אליהם ועל זכויותיו לפי חוק זה, והכול בהתחשב ביכולתו להבין מידע זה.

(ב) מנחה אומנה שמונה לילד או גורם מקצועי אחר הנוגע בדבר יהיה אחראי למסירת המידע לילד ויסביר לילד את המידע, בשפה המובנת לו ובהתחשב בגילו, בכשריו המתפתחים ובצרכיו המיוחדים.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יימסר המידע במלואו לילד שאינו מעוניין לקבלו, או אם הגורם האחראי על מסירת המידע, מנחה האומנה שמונה לילד שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי לילד תיגרם פגיעה במימוש זכותו למידע תיגרם לילד העולה על הפגיעה שתיגרם לו מאי-מימושה.

14. הזכות לפרטיות אושר 27.7.15

זכותו של ילד כי לפרטיותו ולשמירתו וצנעת חייו יישמרו לפי כל דין, לרבות בכל הנוגע למידע על אודותיו, בכפוף למגבלות הדרושות לשם שמירה על טובתו או על טובתם של ילדים אחרים הנמצאים במשפחת האומנה ובמידה הנדרשת לשם כך.

15. הזכות לחינוך אושר 27.7.15

(א) זכותו של ילד כי בבחירת משפחת האומנה המתאימה עבורו יינתן משקל ראוי לאפשרות להגשים באותה משפחה את זכותו לחינוך על פי כל דין, לרבות במסגרת חינוכית המתאימה לצרכיו באותה משפחה.

(ב) זכותו של ילד שלא להיות מופלה במימוש זכותו לחינוך לפי כל דין, בשל השמתו במשפחת אומנה, ובכלל זה לא להיות מופלה במוסד חינוך או ברשות מקומית בשל השמתו כאמור, לרבות בכל הנוגע לכל אחד מאלה:

(1) רישומו למוסד חינוך, קבלתו למוסד חינוך או הרחקתו ממנו;

(2) תכנית לימודים;

(3) זכויות וחובות של התלמידים במוסד חינוך לרבות כללי המשמעת במוסד והפעלתם.

(ג) לעניין סעיף זה, "מוסד חינוך" – כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949.

16. הזכות לפנאי
אושר 27.7.15
זכותו של ילד באומנה לפנאי ולמנוחה, בין השאר וככל שניתן, באמצעות יצירת מגוון אפשרויות לילד להשתתף בפעילויות תרבות, ספורט ואמנות.

17. הזכות להגיש תלונה
אושר 27.7.15
זכותו של ילד להגיש תלונה באופן חופשי בכל עניין הנוגע לו לפי חוק זה, בדרך אשר התואמת את גילו, את כשריו המתפתחים ואת צרכיו המיוחדים, ותוך הגנה שמירה על פרטיותו.

18. זכויות ילד עם מוגבלות
זכותו של ילד עם מוגבלות שנקבע כי טובתו מחייבת את השמתו באומנה, שמשפחת האומנה תספק לו את מכלול צרכיו ותדאג למימוש זכויותיו בהתחשב במוגבלותו ובהתאמות, אם יידרשו; השמה באומנה של ילד כאמור תיעשה; יתוך חתירה לבחירת משפחת אומנה אשר שתאפשר לו נגישות לשירותים התואמים את מוגבלותו, והכול ברוח עקרונות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

19. זכות לשירותים ולהטבות
אושר 27.7.15
ילד במשפחת אומנה זכאי לכל הזכויות, השירותים וההטבות שזכאי להם ילד שהוא תושב הרשות המקומית שבה מתגוררת משפחת האומנה שבה הושם, לרבות בכל הנוגע לשיוכו למוסדות חינוכיים ברשות המקומית האמורה ולפעילויות העשרה, פנאי ונופש בה ולשירותי בריאות, והכול בלי לגרוע מזכותו כאמור כלפי הרשות המקומית שבה מתגוררים הוריו בעת שהוא שוהה אצלם.

פרק ג': רישוי אומנה

20. איתור אומנים והכשרתם
אושר 27.7.15
המשרד או מי מטעמו יפעל לאיתור, לגיוס לבדיקה ולהכשרה של אומנים.

¹⁴ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

<p>2221. השר ימנה, מבין עובדי משרדו, עובד שיהיה אחראי על מערך רישוי האומנה; ועל מאגר המידע ועל כל עניין אחר לפי חוק זה כפי שיוורה השרשהשר יטיל עליו.</p>	<p>ממונה על רישוי אומנה ומאגר מידע אושר 27.7.15</p>
<p>212. (א) לצורך לשם מילוי תפקידו של הממונה על רישוי אומנה ולצורך ופיקוח על הוראות חוק זה יקים השר השר יקים-מאגר מידע ממוחשב שיכלול מידע בדבר בקשות למתן רישיון אומנה והחלטות בהן, הגוף המפעיל ומנחה האומנה שטיפל בכל בקשה, ולגבי מי שקיבל רישיון אומנה - רישיונות האומנה שניתנו, סוגיהם, ותנאיהם, לרבות תוקף הרישיון או הרישיון הזמני, לפי העניין. ותוקפו.</p>	<p>מאגר המידע אושר 27.7.15</p>
<p>(ב) הממונה על רישוי אומנה ייתן הרשאה למפקח שהוסמך לפי סעיף 51 לעיין במאגר המידע לשם מילוי תפקידו ובמידה הנדרשת לשם כך.</p> <p>(ג) המערכת הטכנולוגית שתשמש את מאגר המידע תעוצב בדרך שתמזער את הסיכון לפגיעה באנשים שמידע לגביהם נמצא במאגר, בשים לב לחלופות טכנולוגיות מקובלות ובהתייעצות עם הרשם כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות.</p>	
<p>(ד) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין ניהול המאגר המידע ואבטחת המידע. יקבע הוראות בדבר הנתונים אודות מקבלי הרישיון שייכללו במאגר, ובדבר ניהול המאגר, אבטחת המידע שבו, ותנאים לעיון במידע ולמסירת מידע מהמאגר למפקחים ולגופים המפעילים.</p>	<p>תוקן 25.1.16</p>
<p>23. (א) אדם המעוניין לשמש אומן (בחוק זה - המבקש), יגיש לממונה על רישוי אומנה בקשה לקבלת רישיון אומנה; לפי הוראות חוק זה.</p>	<p>בקשה לשמש כאומן אושר 27.7.15</p>
<p>(ב) השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת רשאי לקבוע יקבע-הוראות לעניין בקשות לרישיון אומנה ולחידושו, לרבות הפרטים שייכללו והמסמכים והאישורים שיצורפו אליהן, וכן הוראות לעניין שינוי רישיון אומנה או ביטולו.</p>	
<p>(ג) היה למבקש בן זוג המתגורר עמו, לא תידון הבקשתו אלא אם כן הוגשה בקשה גם על ידי בן הזוג. תוגש הבקשה גם על ידי בן הזוג והוראות חוק זה החלות על המבקש יחולו על שני בני הזוג, יחד ולחוד.</p>	
<p>24. (א) רישיון אומנה יינתן למבקש לאחר שעבר הכנה והכשרה לתפקיד, שהתקבלה בעניינו חוות דעת בדבר הערכת כשירותו, שנערכה לו המעידה על התאמתו לתפקיד, והתקיימו בו התנאים אלהלהלן המנויים בסעיף זה ולאחר שעבר הכנה והכשרה, ובלבד שמתקיימים בו תנאים אלה:</p>	<p>תנאים לקבלת רישיון אומנה אושר 27.7.15</p>

- (1) הוא תושב ישראל כהגדרתו בסעיף 28(א) לחוק אימוץ ילדים ;
- (2) מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 56 שנים ;
- (3) הוא יודע קרוא וכתוב ובעל השכלה של 10 שנות לימודים לפחות ;
- (4) אין לו, או לכל אדם המתגורר עמו, לקות נפשית, מגבלה או מחלה אשר יש בהם כדי לפגוע ביכולתו לשמש אומן או לפגוע בילד בצורה כלשהי ;
- (5) הוא וכל אדם המתגורר עמו אינם סובלים מהתמכרות מכורים לסמים או לאלכוהול ;
- (6) הוא בעל הכנסה קבועה, ואם מדובר בבני זוג, לפחות אחד מהם בעל הכנסה קבועה כאמור ;
- (7) יש לו מקום בביתו מקום חולם שאר יש בו כדי לאפשר את התפתחותו התקינה והבריאה של ילד ואת מימוש זכויותיו לפי חוק זה ;
- (8) ילדו לא הוכרז קטין נזקק כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הנוער או שבמועד הגשת בקשתו למתן רישיון אומנה חלפו שבע שנים לפחות מתום הכרזה- כאמור ;
- (9) לא מונה לו אפוטרופוס.

הצעה לתיקון

(ב) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), לא יינתן רישיון אומנה למבקש שהוא או כל אדם המתגורר עמו, הורשעו בעבירת מין או בצבירת אלימות נגד קטין או בעבירה אחרת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים לדעת הממונה על רישוי אומנה לקבל רישיון אומנה, או שתלויים ועומדים נגדם הליכים בשל חשד לביצוע עבירה כאמור.

תיקון

(ג) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), לא יינתן רישיון אומנה למבקש שיש לו בן זוג המתגורר עמו, אלא אם כן מתקיימים גם בכך הזוג התנאים למתן רישיון אומנה, יינתן יפלוט רישיון אומנה יינתן את-לשני בני הזוג, וחבותם לפי חוק זה תהיה ביחד ולחוד. כאמור גם לבן זוגו. והוראות חוק זה יחולו על שני בני הזוג ביחד ולחוד.

(ד) הממונה על רישוי אומנה רשאי לסרב לתת רישיון אומנה, מנימוקים שימסור למבקש ולאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, אף אם מתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף קטן (א), אם מצא כי מתקיימות נסיבות שבשלהן אין הוא ראוי לשמש אומן.

- רישיון אומנה חריג 25. אשר 27.7.15
- (א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג), התקיימו נסיבות מיוחדות הקשורות בטובת הילד המצדיקות מתן רישיון אומנה למבקש שלא מתקיימים בו תנאי מהתנאים לקבלת רישיון אומנה שבסעיף 24, או שלא התקיימה לגבי הוראה אחרת מהוראות חוק זה, רשאי הממונה על רישוי אומנה, בהמלצת המפקח הארצי על האומנה, לתת למבקש רישיון אומנה חריג, ורשאי הוא לקבוע בו תנאים ולהתנות את תוקפו.
- (ב) לבקשה לרישיון אומנה חריג כאמור בסעיף קטן (א) תצורף חוות דעת לפי סעיף 26 של מנחה אומנה בדבר התאמתו של המבקש לשמש אומן לילד מסויים בהתחשב בנסיבות המיוחדות.
- (ג) לא יינתן רישיון אומנה חריג למבקש שלא התקיים-מתקיים בו תנאי מהתנאים שבסעיף קטן (א) בפסקאות (1), (4), (5), (6), (8) ו-(9) של שבסעיף 24, והוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של הסעיף האמור יחולו גם לעניין רישיון אומנה חריג; ואולם, בנסיבות מיוחדות רשאי הממונה על רישוי אומנה, באישור המפקח הארצי על האומנה ובהסכמת ראש רשות האוכלוסין וההגירה או מי שהוא הסמיכו לכך, לתת למבקש רישיון אומנה חריג לפי סעיף זה, אף אם לא התקיים בו התנאי שבסעיף 24(א)1. גם התנאים האמורים או שהתקיים בו תנאי מהתנאים שבסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של הסעיף האמור.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג) בנסיבות מיוחדות רשאי הממונה על רישוי אומנה באישור המפקח הארצי על האומנה ובהסכמת מנהל תחום אשירות כרשות האוכלוסין וההגירה או מי שהסמיכו לכך לתת למבקש רישיון אומנה חריג לפי סעיף זה, אף אם לא התקיים בו התנאי שבסעיף 24(א)1.
- הוקרא 23.11.15 טעון רוויזיה
- הוקרא 23.11.15 טעון רוויזיה
- הוקרא 23.11.15 טעון רוויזיה
- הערכת כשירות 26. לשמש כאומן אשר 27.7.15
- (א) מנחה אומנה יעריך את כשירותו של המבקש לשמש אומן.
- (ב) מנחה אומנה ייתן חוות דעת בכתב, על פי ממצאי הערכת הכשירות, שבה יקבע את התאמת המבקש לשמש אומן, בכלל או לילד מסויים, ואת סוג האומנה שבה הוא מתאים לשמש אומן ואת סוג הרישיון שמומלץ לתת לו.
- (ג) חוות הדעת תועבר למפקח לשם בדיקתה ומתן המלצה לממונה על רישוי אומנה בדבר מתן הרישיון לממונה על רישוי אומנה.
- (ד) המלצת המפקח תועבר לממונה על רישוי אומנה, והוא יחליט בדבר מתן רישיון האומנה, תנאיו ותוקפו ויודיע על החלטתו למבקש בתוך 30 ימים מיום שקיבל את המלצת המפקח-הגשת הבקשה.
- הוקרא 23.11.15 הבהרה

27. הודעה על שינוי אוסר 27.7.15
(א) האומןמי שבידו רישיון אומנה – יודיע לממונה על רישוי אומנה, על כל שינוי שחל בנסיבות חייו או על כל פרט אחר שיש בו כדי להשפיע על רישיון האומנה שניתן לו, לרבות פרטים המהווים תנאי לקבלת רישיון או חידושו לפי חוק זה.

(ב) הודיע האומן על נמסרה הודעה על שינוי כאמור בסעיף קטן (א), יבדוק הממונה על רישוי האומנה את המידע ואת הצורך לערוך עיון מחודש ברישיון, בהתאם לחוות דעתו של מנחה האומנה.

28. תוקף רישיון אומנה, בקשה לחידושו ורישיון אומנה זמני
(א) רישיון אומנה תקף לשלוש שנים, אלא אם כן נקבע בו פרק זמן קצר יותר.

(ב) הממונה על רישוי אומנה יפנה למי שבידו רישיון אומנה שישה חודשים לפחות לפני תום תקופת רישיון האומנה, לבירור רצונו בחידוש רישיון האומנה; אומן או מי שבידו רישיון אומנה תקף המעוניין בכך; יגיש בקשה לחידוש הרישיון לא יאוחר משישה חודשים לפני תום תוקפו; לבקשה תצורף חוות דעת של מנחה אומנה לעניין קיום התנאים לחידוש רישיון האומנה כאמור בסעיף 29.

(ג) לא הסתיימו הליכי חידוש רישיון האומנה לפני תום תקופת הרישיון, ומנחה האומנה שמונה לילד – תמך בחוות דעתו בחידוש הרישיון כאמור, יינתן לאומן למבקש חידוש הרישיון רישיון אומנה זמני אשר – תוקפו לא יעלה על שישה חודשים.

29. תנאים לחידוש רישיון אומנה אוסר 27.7.15
הוגשה בקשה לחידוש רישיון אומנה כאמור בסעיף 28(ב), יחודש רישיון האומנה בדרך שבה ניתן, בהתאם להמלצה בחוות דעת של מנחה האומנה, אם התקיימו כל אלה:

(1) לא התקיימו נסיבות אשר – שהיו שוללות, לפי סעיף 24(א) עד (ד), מתן רישיון אומנה לאומן – במועד חידושו; ואולם, המפקח הארצי על האומנה רשאי לחדש את רישיון האומנה לעניין אומניש של מי שבידו רישיון אומנה – שוהם בני זוג ובאחד מהם לא מתקיים התנאי שבסעיף 24(א)9; רשאי המפקח הארצי על האומנה לחדש את רישיון האומנה, אם סבר כי הדבר עולה בקנה אחד עם טובת הילד;

(2) אם הושם אצל המבקש ילד, התקיימו כל אלה:

(א) הוכח כי המבקש פועל בדרך קבע להבטיח את שלום הילד שהושם אצלו, את רווחתו ואת התפתחותו;

(ב) המבקש הביע את רצונו להמשיך ולשמש אומן לילד שהושם אצלו ונתן את התחייבותו לכך ;

(ג) מנחה האומנה שמונה לילד שמע את הילד שהושם אצל האומן, לעניין השמתו במשפחת האומנה ;

(3) המבקש עמד בהכשרות ובהדרכות שנקבעו לו כאמור בסעיף 47(ג);

(4) המבקש שיתף פעולה עם המשרד והגוף המפעיל או עם מי מטעמם בכל תקופת הרישיון.

ביטול רישיון 30. (א) ~~הודיע אומן על שינוי שיש בו כדי להשפיע על רישיון האומנה שבידו כאמור בסעיף 27, או התקבל מידע כאמור בידי הממונה על רישוי האומנה, נבחן הממונה אם יש לבטל את רישיון האומנה, ורשאי הוא להורות כי תיערך הערכת כשירות מחודשת לאומן על ידי מנחה אומנה.~~

(ב) ~~מצא הממונה על רישוי אומנה כי מתקיימות נסיבות המצדיקות את ביטול הרישיון, יבטלו, לאחר שנתן לאומן הזדמנות לטעון את טענותיו ויודיע לאומן על החלטתו ועל האפשרות לערור עליה לפני ועדת ערר לפי סעיף 67.~~

(ג) ~~הממונה על רישוי האומנה שר, באישור ועדת העבודה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע רשאי להורות בנוהל על דרכי ביטול רישיון וכללים בדבר הידוש רישיון שבוטל.~~

ביטול רישיון 30. (א) הממונה על הרישוי האומנה רשאי, לאחר שנתן לאומן למי שבידו רישיון אומנה הזדמנות להשמיע את טענותיו ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), לבטל את הרישיון או להתלותו, בהתקיים אחד מאלה:

סיווג

אשר 27.7.15

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;

(2) חדל להתקיים תנאי מן-התנאים למתן הרישיון לפי סעיף 24 או לחידושו, לפי סעיף 29; או לחידושו;

(3) הופרו תנאי מתנאי הרישיון; או הופרה הוראה מההוראות לפי חוק זה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), נודע לממונה על רישוי האומנה מידע- שיש בו כדי להשפיע על מתן רישיון האומנה של אומן, רשאי הוא, משיקולים של שמירה על טובת הילד ולאחר שנתן לאומן למי שבידו רישיון האומנה; הזדמנות להשמיע את טענותיו, ומשיקולים של שמירת טובת הילד, לסייג את רישיון האומנה או להתנותו בתנאים, לרבות בדרישה להערכת כשירות מחודשת לאומן על ידי מנחה אומנה ; החלטה בעניין תינתן, ובלבד שיקבל החלטה וישקול להפעיל סמכותו לפי סעיף (א)- בתוך 30 ימים מיום שמידע כאמור נודע לממונה על רישוי האומנה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מכל סמכות אחרת לפי חוק זה, לרבות סמכות להוצאת ילד בדחיפות ממשפחת האומנה.

פרק ד': השמה וסיום אומנה

סימן א': תהליך ההשמה

תהליך ההשמה 31. אושר 23.11.15
(א) השמת ילד תיעשה בהחלטה של הגורם המוסמך; החלטה כאמור של גורם מוסמך שאינו בית משפט או ועדת אבחון טעונה אישור של בית משפט או את הסכמת-הורי הילד.

(ב) תהליך ההשמה יימשך כל עוד הילד הוא בגדר ילד כהגדרתו בחוק זה ונמצא במשפחת אומנה, וטרם ניתן לגביו אחד מאלה:

(1) החלטת הגורם המוסמך על-החזרתו לבית הוריו;

(2) החלטת הגורם המוסמך על-העברתו למסגרת השמה חוץ-ביתית שלא באומנה;

(3) צו לפי חוק אימוץ ילדים, ~~התשמ"א-1981~~.

(ג) בית משפט או ועדת תכנון טיפול והערכה ישקלו את האפשרות ל-להמליץ על פתיחה פתוחה בהליכי אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים, ~~התשמ"א-1981~~, אם לאחר שקילת זכותו של ילד לפי סעיף 3(א) לגדול בבית הוריו או, ~~ואם הוצא ממנו~~ לחזור אליו, נראה כי לא ניתן להחזירו לביתו על אף מאמצים סבירים שנעשו לשם כך.

(ד) (1) הסכמת הורי ילד להשמתו, ככל שניתנה, תינתן בכתב.

(2) ניתנה הסכמת הורי ילד להשמתו, והודיעו ההורים בכתב על חזרתם חזרה מהסכמתם, תעמוד השמתו של הילד בתוקפה למשך 30 ימים לכל המאוחר ממועד ההודעה, ועניינו של הילד יובא להחלטת הגורם המוסמך בתוך התקופה האמורה.

~~(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לעניין אומנה לגבי מי שאינו ילד.~~

חושב

בחירת משפחת 32. אושר 23.11.15
אומנה
בחירת משפחת אומנה עבור ילד תיעשה תוך חתירה למציאת מסגרת האומנה המתאימה ביותר לצרכיו המיוחדים, ותוך שמירה על זכויותיו לפי פרק ב' ועל העקרונות שלהלן, ובלבד שהדבר עולה בקנה אחד עם טובתו:

(1) ההשמה תהיה ככל שניתן האפשר, בקרב קרובי משפחתו;

(2) אם מתקיים צורך בהשמה של ילד ושל אחיו, תיבחר ככל הניתן האפשר מסגרת השמה משפחת אומנה אשר שתוכל לקלוט את כל האחים יחדיו, ותמנע את הצורך בהפרדתם;

(3) מקום מגורי משפחת האומנה תהיה-יהיה ככל הניתן האפשר בקרבתה
גיאוגרפית להוריו של הילד או לבני משפחה שיש לו עמם קשרים
משמעותיים;

(4) במשפחת האומנה יתגוררו בו-זמנית לכל היותר חמישה ילדים
באומנה.

(4) ההשגה של ילד שטרם מלאו לו 3 שנים תהיה, ככל הניתן, אצל אומן שהפרש הגילים בינו ובין הילד אינו עולה על
48 שנים.

מעמד ההורים, 33. (א) אחריותו, חובתו וזכותו של הורה שילדו הושם באומנה, לקיים קשר
השתתפות וקבלת מידע אושר

23.11.15

(ב) כל פעולה או החלטה בנוגע להשמת ילד ובנוגע לילד באומנה ייעשו
מתוך הכרה באחריותם, בחובותיהם ובזכויותיהם של ההורים כלפי ילדם
ובשותפות אתפעמם, ככל הניתן האפשר; להוריו של הילד כאמור זכות להביע
דעתם בתהליכי תכנון טיפול והחלטה לגבי ילדם, וינתן משקל ראוי לדעתם.

(ג) (1) להוריו של ילד שהושם באומנה הזכות לקבל מידע לגבי ילדם
בנוגע לכל אלה:

(א) תהליכי תכנון הטיפול וההחלטה הנוגעים להשמת ילדם
באומנה, ובכלל זה השיקולים שביסודם וזכויותיהם הנוגעות
להליכים אלו;

(ב) פרטים על אודות משפחת האומנה שבה הושם ילדם;

(ג) מצבו של ילדם באומנה, ובכלל זה מידע הנוגע למצבו
הנפשי והגופני, הישגיו בלימודים, תפקודו, התנהגותו
והתפתחותו;

(ד) מידע בכתב כאמור בסעיף קטן (ה)(1)(ג) עד (ה);

(ה) סיום אומנה או שינוי מהותי בה;

(2) מידע כאמור בפסקה (1) יימסר להורים בשפתם ובצורה
המובנת להם, על ידי הגורם המוסמך או מנחה אומנה שמונה לילד,
לפי העניין.

(3) כלי לגרוע מהוראות פסקאות (1) ו-(2), יימסר להורים מידע בכתב כאמור בסעיף קטן (ה)(1)(ב) עד
(ד);

(43) לא יועבר מידע כאמור בסעיף קטן זה להורים אם יש חשש ממשי שמסירת המידע עלולה לגרום לילד פגיעה נפשית, רגשית או גופנית, או אם – נקבע סייג להעברת המידע בהוראות כל דין או בהחלטת בית משפט, לרבות לעניין אומנה חסויה כאמור בסעיף 34.

(ד) השמת ילד תיעשה מתוך חתירה, ככל הניתן – האפשרות – סבירה, להשגת ההסכמה של הוריו תוך זמן סביר להוצאתו מהבית, להשמתו במשפחת האומנה, ולתכנית הטיפול שהוכנה עבורו.

(ה) (1) התקבלה החלטת גורם מוסמך על השמת ילד הושם הילד במשפחת אומנה, בהסכמת הוריו, ייערך, ככל הניתן – האפשרות – תוך זמן סביר, הסכם בין ההורים למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים ההורים, ובו יפורטו, בין השאר, כל אלה:

(א) עיקרי תכנית הטיפול;

(ב) הסכמת ההורים למסירת מידע אודות הילד, שנדרש לצורך – לשם הטיפול בילד, למשפחת האומנה, לגוף המפעיל, למנחה אומנה ולמפקח לגורמים המנויים בסעיף קטן (ג);

(ג) מידע בדבר האחריות, החובות והסמכויות של משפחת האומנה, הגוף המפעיל, מנחה האומנה והמפקח כלפי הנוגעות הילד כמפורט בסעיף 42 ובקשר לילד;

(ג) ~~ככל הניתן, התיימה על ויתור סודיות בעניינו של הילד לצורך הטיפול בילד;~~

(ד) הגבלות שחלות על סמכויות ההורים בעת שהילד שוהה אצלם;

(ה) פירוט החובות והזכויות של ההורים כלפי המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית והגוף המפעיל, ובכלל זה לעניין התשלומים עבור שהותו של הילד במשפחת האומנה והטיפול בו;

(ו) התאמות הנדרשות לצרכים המיוחדים של הילד, שיוסכמו בשיתוף כלבין הצדדים להסכם.

(2) הוארכה בהסכמת ההורים תקופת ההשמה לפי תכנית טיפול, יוארך תוקף של – ההסכם; חלו שינויים מהותיים במשפחת האומנה או בתכנית הטיפול, יותאם ההסכם לשינויים האמורים בחתימת הצדדים להסכם.

(3) תהסכם עם הורי הילד כאמור בפסקה (1) – ייערך, ככל הניתן האפשר, גם כאשר אם ההחלטה על השמת הילד היתה באישור בית המשפט או ועדת אבחון וללא הסכמת הוריו.

(4) עותק מההסכם, ובכלל זה הארכיוו והתאמות בו, יימסר להורים.

טעון רוויזיה

(+) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מאחריות ההורים, מחובותיהם, מזכויותיהם ומסמכויותיהם כלפי ילדם לפי הוראות כל דין.

(א) אומנה חסויה היא אומנה אשר מיוקמה הגיאוגרפי או שפרטים מזהים אחרים – הנוגעים למקום המגורים או לעניינים אחרים הקשורים לה לה חסויים מפני הורי הילד המושם בה או מפני גורמים אחרים, שקבע הגורם המוסמך כאמור בסעיף קטן (ב), בשל סכנה שנשקפת לילד או למשפחת האומנה מחשיפת פרטים מזהים או בשל טעמים מיוחדים שיירשמו ובשים לב להשלכות קביעת חסיו האומנה על הקשר שבין ההורים לילדם ועל הסיכויים לחזרת הילד לבית הוריו.

34. אומנה חסויה

אושר 23.11.15

טעון רוויזיה

(ב) קביעת חסיו משפחת האומנה והאנשים שמפניהם תהיה חסויה תיעשה על ידי בית משפט, ועדת אבחון או בהסכמת הורי הילד. על ידי עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) לפי סעיף 11 לחוק הנוער, או על ידי עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), לפי סעיף 16 לחוק הסעד (טיפול במפגרים).

(ג) על השמה באומנה חסויה יחולו הוראות חוק זה, בשינויים המחויבים מתוקף היותה חסויה, ולפי מהוראות בית המשפט.

(ד) גורם המפעיל סמכות לפי חוק זה ומשפחת האומנה הגורמים הפועלים והמחליטים בהתאם לחוק זה ייתנו את דעתם להיות ההשמה חסויה בפעולותיהם ובהחלטותיהם, וינקטו את כל הפעולות הנדרשות לשם שמירת חסיו האומנה, לרבות יידוע גורמים נוספים על החיסיון – ההשמה, אם הדבר נדרש.

(טה) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג), האמור – הוראות בסעיפים 43קטנים (ד) ו-(ה) לא יחולו על אומנה חסויה – כמשמעותה בסעיף 34, אם לדעת מנחה האומנה שמונה לילד יש חשש שהפעולות שיש לנקוט לפי הסעיפים הקטנים האמורים – הסעיף האמור עלולות לפגוע בחסיונה של משפחת האומנה.

אפוטרופוסות 35.

אשר 23.11.15

הצעה לתיקון

למחוק סעיף קטן

(א)

(א) – הוראות סעיפים 31 ו-33(א) עד (ג) ו-(ו) לעניין הורי הילד יחולו
בשינויים המחויבים, גם על אפוטרופוס לגוף, ככל שמונה לקטין. הוראות
סעיפים 31 ו-33 לא יחולו לגבי הורה שאפוטרופוסו נשללה, ולגבי הורה
שאפוטרופוסו הוגבלה – יחולו לגביו בהתאם למידה שבה הוגבלה
אפוטרופוסו, והכול אם לא נקבע אחרת בתכנית טיפול או בהחלטת בית
משפט.

(1) – יחולו על אפוטרופוס שמינה בית משפט, שלא לפי הוראות חוק זה;

(2) – הוראות סעיפים 31 ו-33 לא יחולו לגבי הורה שאפוטרופוסו נשללה, ולגבי הורה שאפוטרופוסו הוגבלה – יחולו לגביו בהתאם למידה שבה הוגבלה אפוטרופוסו, והכול אם לא נקבע אחרת בתכנית טיפול או בהחלטת בית משפט.

סימן ב': תכנית טיפול, איתור משפחת אומנה וליווי אישי

תכנית טיפול 36.

אשר 23.11.15

(א) קבע גורם מוסמך כי ילד יושם במשפחת אומנה, תוכן יכין גורם
מוסמך עבור הילד תכנית טיפול כללית ובה פירוט בכתב לגבי כל אלה:

(1) מטרות תכנית הטיפול;

(2) סוג האומנה המתאימה לילד ומאפייניה, לרבות הצורך באומנה חסויה, והאם נדרש לילד חינוך מיוחד או שיש לבחון לגביו צורך בחינוך מיוחד או בהתאמות מיוחדות לילד עם מוגבלות;

(3) הצורך לשקול מתן חינוך מיוחד לילד או התאמות מיוחדות לילד עם מוגבלות;

(34) משכה הצפוי של האומנה;

(45) מאפייני הקשר של הילד עם הוריו ומשפחתו, דרכיו ותדירותו לרבות האמצעים שיש לנקוט על מנת כדי לסייע להורים ביצירת תנאים שיאפשרו את שמירת הקשר הרציף עם ילדם ואת חזרת הילד לביתם, והכול בהתאם למטרות תכנית הטיפול;

(5) קביעת הגורמים האחראים לביצוע כל אחת מן הפעולות שיש לבצע כחלק מתכנית הטיפול ודרכי התיאום ביניהם;

(6) מועדים לביצוע מעקב תקופתי;

(76) אופן ההכנה והליווי של הילד והוריו לקראת ההשמה במסגרת במשפחת האומנה, לרבות דרכים לביצועם;

(87) בחינת הצורך לשקול במינוי אפוטרופוס לילד במקום ההורה או בנוסף עליו, או הצורך בשלילת או הגבלה של אפוטרופוסות, כולן או חלקן.

(8) קביעת הגורמים האחראים לביצוע כל אחת מהפעולות שיש לבצע כחלק מתכניות הטיפול בילד ובהוריו ודרכי התיאום ביניהם;

טעני רווייה

(9) מועדים לביצוע מעקב תקופתי.

(ב) בקביעת תכנית טיפול יובאו בחשבון מצבו הסוציאלי, החינוכי, הרפואי, הפסיכולוגי, ההתפתחותי-תפקודי והקוגניטיבי של הילד ולעניין סעיף קטן (א)(5) – גם של הוריו, וכן רצון הילד כן רצונותיו של הילד בנוגע לתכנית הטיפול בעניינו בתחומים השונים. בהתאם להוראות סעיף 11.

(ג) (1) בתוך שלושה חודשים מיום הגעת הילד למשפחת האומנה, על מנחה האומנה שמונה לילד לבצע הערכה ראשונית של מצב הילד, יכולותיו וצרכיו המיוחדים ולקבוע דרכי יישום של תכנית הטיפול המפורטת לילד, בהתבסס על עיקרי תכנית הטיפול הכללית; דרכי היישום יכללו את השירותים והפעולות שיש לנקוט ביחס לילד או ליתן לו, בין היתר בשים לב לשינויים הצפויים בצרכיו בתקופה זו, ולאור ההיכרות של משפחת האומנה עם הילד.

(2א1) תוכנית הטיפול המפורטת תכלול את השירותים והפעולות שיש לנקוט ביחס בנוגע לילד או ליתן לו, בין היתר בשים לב לשינויים בצרכיו, ולהיכרות של משפחת האומנה עם הילד.

(23) תכנית טיפול מפורטת, לרבות פירוט דרכי היישום כאמור בפסקה (2א1), תימסר על ידי הגוף המפעיל למפקח ולמנהל המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד לא יאוחר משישה חודשים מיום הגעת הילד למשפחת האומנה.

(34) הגוף המפעיל יבדוק את תכנית הטיפול המפורטת, ידון בה ויציע ויבחן עדכונים הנדרשים בה אחת לשנה לפחות ממועד ההשמה במשפחת האומנה, ולגבי ילד שטרם מלאו לו שש שנים – אחת לשישה חודשים לפחות, וכן במצבי משבר; כמו כן ימסור הגוף המפעיל ימסור במסגרת המעקב כאמור דיווחים לגורם המוסמך על ביצוע תכנית הטיפול וההצעות לעדכונים בה, לשם החלטתו.

37. (א) עם העברת תכנית טיפול כללית לגוף המפעיל, ימנה מנהל הגוף המפעיל מנחה אומנה לילד ויעביר למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד הודעה על מינוי מנחה האומנה, זהותו ופרטי ההתקשרות עמו.

איתור משפחת אומנה מתאימה מקרב בעלי רישיון אומנה אושר

23.11.15

(ב) מנהל הגוף המפעיל יגיש למפקח את המלצתו לעניין משפחות האומנה המתאימות ביותר לצרכיו המיוחדים של הילד בהתחשב במכלול התנאים והזכויות הקבועים בחוק זה, שהביעו את נכונותן לקלוט את הילד לשמש משפחת אומנה לילד, בהתחשב במכלול התנאים והזכויות הקבועים בחוק זה.

(ג) לאחר קבלת ההמלצה של הגוף המפעיל, יחליט המפקח על האומנה בדבר על משפחת האומנה שבה יושם הילד, והגוף המפעיל יפעל לביצוע ההשמה.

(א) קבע הגורם המוסמך כי טובתו של הילד מחייבת את השמתו במשפחת אומנה לפי חוק זה, ינקטו יש לנקוט מאמצים סבירים ככל הניתן האפשר לאיתור קרובי משפחה בגירסא שבאפשרותם לשמש אומנים עבורו; לעניין זה, "קרוב משפחה" – אח, אחות, סב, סבתא, דוד או דודה שהם בגירים.

עדיפות להשמה באומנה באומנת קרובים בתוך המשפחה אושר
23.11.15

(ב) נמצא קרוב משפחה כאמור בסעיף קטן (א) שמבקש לגדל את הילד בביתו, ומתאים לשמש אומן לפי הוראות סעיפים 23 עד 26, בשינויים האמורים בסעיף קטן (ג), והגורם המוסמך קבע כי אומנה כאמור היא לטובת הילד להתגורר בבית קרוב המשפחה, ישמש קרוב המשפחה אומן לילד, ומשפחתו משפחת אומנה (בחוק זה – אומנת קרובים).

(ג) על קרוב המשפחה ועל אומנת הקרובים יחולו כל ההוראות החלות על אומן ועל משפחת אומנה לפי חוק זה, אולם –

(1) המפקח הארצי על האומנה רשאי לאשר השמת ילד באומנת קרובים, אף אם מספר הילדים שיהיו באומנה אצל האומן לאחר ההשמה יעלה על חמישה;

(2) הממונה על רישוי אומנה רשאי, לפי המלצת המפקח הארצי על האומנה, לאשר השמת ילד באומנת קרובים גם אם לא התקיימו התנאים שבפסקאות (2), (3), (6) ו-(7) שבסעיף 24(א)(2), (3), (6) ו-(7);

(3) הממונה על רישוי אומנה רשאי, לפי המלצת מפקח ועל פי חוות דעת של מנחה אומנה לתת רישיון אומנה זמני, שתוקפו לא יעלה על שישה חודשים, לקרוב משפחה של ילד המתגורר אצלו והגיש בקשה לרישיון אומנה, ובלבד שנבדק כי שמתקיימים בו התנאים שבסעיף 24(א)(4) ו-(5), לא מתקיים בו התנאי שבסעיף 24(ב), וילדו לא הוכרז קטין נזקק כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הנוער או שבמועד הגשת בקשתו למתן רישיון אומנה חלפו שלוש שנים לפחות מתום הכרזה כאמור. לא מתקיים בו התנאי שבסעיף 24(3) –

39. (א) מנחה האומנה שמונה לילד לפי סעיף 37(א) ישמש המלווה האישי של הילד ואיש הקשר הקבוע שלו בתקופת השמתו באומנה, לרבות בעת מעבר בין משפחות אומנה; ככל הניתן האפשר יתקיים רצף טיפולי בליווי האישי.

(ב) מנחה אומנה - שמונה לילד –

(1) ייפגש עם הילד סמוך ככל הניתן האפשר למועד מינויו, יסביר לו את תפקידיו כמנחה אומנה ויידע אותו בדבר הדרכים שבהן ניתן יוכל הילד ליצור עמו קשר, וכן מיהם הגורמים הנוספים שאליהם יוכל הילד לפנות אם מתעוררת בעיה הקשורה בהשמתו במשפחת אומנה, לרבות זכותו להתלונן בכל עת ודרכי הגשת תלונה; המידע כאמור יימסר לילד בעל פה ובכתב, בשפה ובאופן המובנים לו, ובדרך המתאימה לגילו, כשריו המתפתחים ולצרכיו המיוחדים, אם ישנם;

(2) יקיים קשר אישי ורציף עם הילד ויעקוב אחר מצבו בכל תקופת השמתו באומנה ויעקוב אחר מצבו של הילד בכל תקופת שהותו במשפחת האומנה, למטרה זו יקיים מנחה האומנה, ובין השאר, יקיים מפגשים אישיים עם הילד בהתאם לתוכנית הטיפול של הילד ולמצבו, אחת לחודש לפחות; מנחה האומנה יתעד את, ולכל הפחות אחת לחודש, תוכן המפגשים יתועד בכתב;

(3) יהיה אחראי ליישום תכנית הטיפול של הילד, ישמע את הילד בכל שלב של החלטה לעניין תכנית הטיפול או לצורך לשם הליך הערכת כשירות או חוות דעת לעניין האומן וכיך דיווח במסגרת המעקב התקופתי בעניינו של הילד;

(4) יקיים קשר עם המחלקה לשירותים חברתיים ברשות שבה מתגוררים הורי הילד מקום עיר שבה מגורי ההורים, לרבות עם העובד הסוציאלי המטפל בהוריו של הילד, בין השאר לשם הבטחת הקשר בין הילד להוריו, וכן יקיים קשר עם עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) וכן עם עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) שכלל וטיפול בענייניו של הילד; יקיים קשר מתאים עם העובד הסוציאלי המטפל בהוריו של הילד, בין השאר לשם הבטחת הקשר בין הילד להוריו ועם עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או חוק הסעד (טיפול במפגרים);

(5) ילווה את משפחת האומנה וידריך אותה, בכל הנוגע להשמת הילד;

(6) יקיים קשר עם מוסד החינוך שבו לומד הילד, עם גורמי חינוך נוספים, גורמי בריאות וגורמי רווחה ועם כל גורם רלוונטי אחר הנוגע בדבר לילד.

(7) ידווח לממונה על רישוי אומנה על כל שינוי שנודע לו עליו, שיש בו כדי להשפיע על -בתנאי הרישיון האומנה שניתן לאומן של אותו ילד, שנודע לו עליו.

(8) ידווח על אירועים משמעותיים הנוגעים לילד, בהתאם להנחיות ונהלים על פי סעיף 49(ב)(11); שנקבעו לעניין זה;

(9) יקיים קשר עם המוסד לביטוח לאומי לעניין זכויות המגיעות לילד או בעדו ולעניין התקיימות התנאים לקבלתו.

על אף האמור בכל דין, רשאי כל אדם הנוגע בדבר למסור למנחה האומנה כל מידע הנוגע לילד באומנה, אשר דרוש לו לשם מילוי תפקידו.

(ג) (1) מנחה אומנה שמונה לילד רשאי לקבל מכל אדם הנוגע בדבר מידע הנוגע לאותו ילד שמונה לשמש לו מנחה אומנה, במידה שהמידע נדרש לשם מילוי תפקידו.

(2) על אף האמור בכל דין, הושם ילד באומנה לפי צו בית משפט לפי סעיף 3(4) לחוק הנוער, או לפי החלטת גורם מוסמך בהסכמת הוריו לפי סעיף 33(ה), ימסור כל אדם הנוגע העוסק בתחומי בריאות, חינוך או רווחה, למנחה האומנה, לפי דרישתו, מידע הנוגע לילד שמונה לשמש לו מנחה אומנה, הנדרש לו לשם מילוי תפקידו.

(ד) נודע למנחה האומנה כי הילד מעוניין לסיים את השמתו במשפחת האומנה שבה הושם או סבר כי יש מקום לבחון מחדש את תכנית הטיפול של הילד נוסף על הבחינה הנעשית במעקב התקופתי כאמור בסעיף 36, יודיע על כך בהקדם האפשרי למפקח הארצי על האומנה ולמחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד כדי להביא את העניין בפני הגורם המוסמך.

סימן ג': סיום אומנה

40. אומנים המעוניינים לסיים אומנה לילד שאותו הם- הוא אומנים, ימסרו למסור למנחה האומנה שמונה לילד הודעה בכתב על רצונם בכך, ועל הנימוקים לכך, בהקדם האפשרי ולפחות שלושה חודשים לפני סיום האומנה; מנחה האומנה יידע את המחלקה לשירותים חברתיים במקום מגוריו ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד, שתחייב להודיע להוריו כאמור, ועניינו של הילד יובא לדיון בפני הגורם המוסמך.

סיום אומנה
לבקשת משפחת
האומנה
אשר 30.11

41. סיום-אומנה בדחיפות-הוצאת ילד בדחיפות ממשפחת האומנה בדחיפות-הוצאת ילד בדחיפות ממשפחת האומנה אושר 30.11 טעור הורגיה

(א) התקיימו נסיבות המחייבות את סיום-הוצאת הילד בדחיפות ממשפחת האומנה בדחיפות, יביא מנהל הגוף המפעיל את העניין בפני המפקח ויידע את המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד. שתחוב להודיע להורי הילד בתוך זמן סביר, ואם הילד הוצא בצו מבית הוריו – גם את העובד הסוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או העובד הסוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), לפי העניין, ויפעל, בשיתוף עם מנחה האומנה שמונה לילד והמחלקה לשירותים חברתיים, למציאת מסגרת השמה חוץ-ביתית זמנית או קבועה לילד. ההולמת ככל האפשר את תכנית הטיפול בעניינו; המחלקה לשירותים חברתיים תדאג להביא את עניינו של הילד בפני הגורם המוסמך ללא דיחוי.

(ב) אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות בידי עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) הפועל לפי סעיף 11 לחוק הנוער, בידוי-לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) הפועל לפי סעיף 16 לחוק הסעד (טיפול במפגרים) או בידוי ומהסמכויות הנתונות לעובד סוציאלי לפי חוק האימוץ כמשמעותו בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, הפועל לפי סעיף 12(ג) לחוק אימוץ ילדים האמור.

פרק ה': מעמד האומן

42. אחריות האומן אושר 30.11

(א) לאומן תהיה אחריות לטפל בילד, להשגיח עליו ולדאוג לצרכיו ולהתפתחותו, בדרך שהורה מסור היה נוהג בנסיבות העניין, בהתאם להוראות חוק זה וההסכם כאמור בסעיף 47 ובהתאם לתכנית הטיפול של הילד.

(ב) בכל עניין ינהג האומן לטובת הילד.

(ג) אומן לילד לא ימסור את הילד לאחר באופן שיש בו משום התנערות מאחריותו או מחובותיו כלפי הילד; לעניין זה לא יראו מסירת ילד לאחר באישור מנחה אומנה כהפרת סעיף זה.

43. סמכויות האומן אושר עקרונית 28.12

(גא) בכל עניין הקשור בחיי היומיום של הילד, לרבות בכלל זה בעניינים המפורטים המנויים בתוספת הראשונה, תהיה לאומן תהיה סמכות בלעדית לתת הסכמה ולאשר פעולות של הילד ולייצגו, ככל הנדרש, לרבות בהליכים משפטיים למיצוי זכויותיו של הילד בעניינים האמורים, ולמעט הליכים פגד הורי הילד- בכל עניין הקשור בחיי היומיום שלו, לרבות בעניינים המפורטים בתוספת הראשונה, והכול אלא אם כן הוגבלה סמכותו של האומן בהתאם להוראות סעיף 44- כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) (47) סמכויותיו של אומן יכול שיוגבלו— בהוראות הסכם עם האומן כאמור בסעיף 47, בצו שיפוטי שניתן בעניין זה או בהחלטת הגורם המוסמך; הגבלת סמכות כאמור יכול שתוטל על אומן בכל שלב, לרבות טרם חתימת ההסכם בינו ובין המשרד, או לאחר תחילת האומנה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעת שהותו של ילד שהושם באומנה אצל הוריו, יהיו הוריו מוסמכים לתת הסכמה ולאשר פעולות שיבצע של הילד ולייצגו בעניינים הכרוכים בטיפול הומניטרי-יומי השוטף שלהם בו, הנדרשים ככל הנדרש במהלך בעת שהותו עימם.

(ד) בעניינים המפורטים-המנויים בפרטים (2) עד (5) בתוספת הראשונה, בייצוג בהליכים משפטיים כאמור בסעיף קטן (א), ובכל עניין אחר אשר שפורט בהסכם עם האומן כאמור בסעיף 47, תחול על האומן החובה ליידיע את הורי הילד, ישירות או באמצעות מנחה האומנה שמונה לילד, זמן סביר מראש על תכניותיו בקשר לילד ועל כוונתו לתת הסכמה, לאשר פעולה של הילד או לייצגו.

אושר עקרונית

28.12

(ה) (1) הודיע הורה לאומן על התנגדותו להפעלת אחת מן הסמכויות סמכות בעניינים המנויים-המנויים בתוספת הראשונה בידי האומן או על התנגדותו להפעלתה באופן מסוים, והם לא הגיעו לידי הסכמה, יודיע על כך האומן על-כך-למנחה האומנה שמונה לילד וזה יפעל בהקדם האפשרי להבאת הצדדים לידי הסכמה; לא הגיעו הצדדים לידי הסכמה, יחליט מנחה האומנה בעניין; לא קיבל מי מהצדדים את הכרעת מנחה האומנה, רשאי הוא לבקש להביא את העניין לדין דחוף המחלוקת ועמדות הצדדים להכרעה בפני המפקח.

אושר עקרונית

28.12

(2) הודיע הורה לאומן על התנגדותו לייצוג הילד בהליכים משפטיים למיצוי זכויותיו של הילד כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט האומן בהליכים כאמור, אלא אם כן מינה אותו בית המשפט כאפוטרופוס לדין לאותו עניין.

(ו) אומן לא יהיה מוסמך לתת הסכמה, לאשר פעולות של הילד או לייצגו בעניינים המפורטים-המנויים בתוספת השנייה, בענייני מעמד אישי לרבות אימוץ, ובעניינים נוספים שנקבעו על ידי הגורם המוסמך; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות כל דין הנוגעות לעניינים המנויים בתוספת השנייה.

הצעה לתיקון -

אושר עקרונית

28.12

(11) מצא מנחה אומנה, על סמך חוות דעת רפואית, כי ילד זקוק בהקדם לטיפול בעניין כאמור בפרט 4 או 5 בתוספת השנייה, ולא התקבלה הסכמת הורה הילד על אף מאמצים סבירים שנקט מנחה האומנה, בתוך זמן סביר ולא יאוחר מ-45 ימים ממועד חוות הדעת הרפואית, וסבר מנחה האומנה כי דחיית הטיפול עד לקבלת הסכמת ההורה אינה לטובתו של הילד, יפעל בהקדם האפשרי להבאת העניין בפני עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), כדי שזה ישקול פניה לקבלת החלטת בית המשפט בעניין.

(12) על אף האמור בסעיף-בפרק זה, לאומן שהוסמך-שמונה כאפוטרופוס לילד יהיו האחריות, החובות והזכויות ככל אפוטרופוס, בכפוף לעניינים ולהגבלות שנקבעו בצו המינוי או בהחלטת בית משפט, אם נקבעו.

(ט) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג), האמור בסעיפים קטנים (ה) ו- (ו) לא יחול על אומנה הסויה כמשמעותה בסעיף 34, אם לדעת מנחה האומנה שמונה לילד יש חשש שהפעולות שיש לנקוט לפי הסעיפים הקטנים האמורים עלולות לפגוע בחסינה של משפחת האומנה.

(13) השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לשנות- בצו את התוספת הראשונה ואת התוספת השנייה.

(יא) אומן לילד לא ימסור לאחר את הילד באופן שיש בו משיג התנערות מאחריותו או מחובותיו כלפי הילד; לעניין זה, לא יראו מסירת הילד שנעשתה באישור מנחה אומנה כהפרת סעיף זה.

4344. (א) בתקופת שהותו של ילד אצל אומן, אומן לילד רשאי להשתתף האומן להשמיע את דעתו בהליך המתנהל בפני הגורם המוסמך, בכל עניין הקשור לשלומו ולרווחתו של הילד בכל דיון בעניינו של הילד, בפני כל גורם אשר הוריו של הילד זכאים להשתתף בו, לרבות ועדה או בית משפט, והוא יהיה זכאי להביע את עמדתו בדיון וייתן משקל ראוי לדעתו ולמידע הנמסר על ידו, והכול בשים לב לזכותם של הילד והוריו לפרטיות; ואולם העומד בראש הגורם המוסמך רשאי לקבוע כי האומן שלא להביא בפני מי מן הצדדים או המוזמנים לדיון דברים שהביע האומן, וכן רשאי הוא שלא לשמוע את האומן מנימוקים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שדעתו בעניין כבר נשמעה דעתו בעניין. ישתתף רק בחלק מהדיון בפניו או יביע את תחושותיו, דעתו ועמדתו בפניו, בלי להשתתף בדיוניו אם שוכנע כי בשל השתתפות האומן בדיונים, כולם או חלקם, תיפגע טובת הילד, מימוש זכותו של האומן תיעשה תוך שמירה על זכותם של הורי הילד והילד לפרטיות.

מעמד-שמיעת האומנים בדיונים ובהליכים אושר 28.12.15

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותם של הורי הילד להשתתף ולהביע את דעתם בדיונים כאמור בסעיף קטן (א).

שיתוף בין אומנים 45.

אשר 30.11

היו בני זוג האומנים בני-זוג, חובתם לפעול מתוך הסכמה בכל עניין אשר שבתחום אחריותם וסמכותם כאומנים; הסכמתו של אחד מהם לפעולתו של רעהו יכולה להינתן מראש או למפרע, בפירוש או מכללא, לעניין מסוים או באופן כללי וחזקה על אומן שהסכים לפעולת רעהו כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר; בעניין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מן האומנים לפעול על דעת עצמו.

תשלומים לאומן 46.

ואפטרופוסות על

רכוש הילד

לא הוצבע

(א) אומן יקבל מהמשרד תשלומים עבור הוצאות שיאפשרו לו לספק את צורכי הילד, לרבות צרכיו המיוחדים, בהתאם לתכנית הטיפול.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע את סוגי ההוצאות ותנאים וכללים לתשלום, לרבות דיווח על ההוצאות, את גובה התשלומים ומנגנון לעדכון סכומיהם, וכן יקבע כללים ומועדים לעניין ביצוע התשלומים.

(ג) לא יקבל אומן כספים מכל מקור אחר פרט לאמור בסעיפים קטנים א-ו (א) לשם מימון החזקתו של הילד.

(ד) לא יהיה אומן אפטרופוס לרכישו של הילד, ולא יהיה זכאי לקבל בעד הילד גמלאות מכל סוג או כספים אחרים המגיעים בעד הילד.

(ה) האומן אינו זכאי לקבל כספים המגיעים לילד או בעדו, למעט כספים המשתלמים לילדים ברשות המקומית שבה מתגורר האומן או המשתלמים מכוח מוסד החינוך שבו לומד הילד, ולמעט כספים שאישר המפקח הארצי על האומנה את קבלתם בידי האומן, בין דרך כלל ובין למקרה מיוחד לעניין מסוים.

(ו) לא יהיה אומן אפטרופוס על רכושו של הילד; היו מגיעים לילד כספים, הטבות, תגמולים או גמלאות, מכל מקור שהוא, בהן יזום מנחה האומנה שמונה לילד פניה למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד לשם בחינת הצורך בנקיטת הליכים למינוי את האפשרות לבקש כי ימונה אפטרופוס על רכוש הילד.

(ז) הטבות לפי כל דין וכן גמלאות שמשולמות על ידי המוסד לביטוח לאומי וזכאי להן הילד, למעט קצבת שאירים ישולמו לאפטרופוס לרכישו או למקבל גמלה שמונה המוסד לביטוח לאומי. האפטרופוס לרכישו או מקבל הגמלה לא יעשו שימוש בכספים אלא לצרכי הילד שאינם ממואנים על ידי כל גורם אחר ובהתייעצות עם הגורמים המקצועיים.

(ח) היו מגיעים לילד כספים, הטבות, תגמולים או גמלאות, מכל סוג שהוא, תיבחן האפשרות למנות עבורו אפטרופוס לרכישו.

(ו) (21) הטבות ותגמולים המגיעים לילד לפי כל דין, וגמלאות שהילד זכאי להן מהמוסד לביטוח לאומי, -למעט קצבת שאירים לפי סעיף 252 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁵-ולמעט הטבות וזכויות כאמור בסעיף קטן (ז), ישולמו לאפוטרופוס על רכוש הילד, **בכל שמונה**.

(2) מונה האפוטרופוס לרכוש על רכוש הילד, לא יעשה האפוטרופוס שימוש בהטבות או בכספים שקיבל לפי פסקה (1), אלא למילוי צורכי הילד שאינם ממומנים בידי גורם אחר ולהבטחת עתידו בהגיעו לגיל בגרות, ובכפוף להוראות סעיף קטן (הד) -יחולו גם לעניין כספים אלה.

(ז) על אף האמור בסעיף זה, ילד עם מוגבלות שהמשרד הכיר בו לעניין סעיף קטן זה כבעל צרכים מיוחדים עקב המוגבלות, ולא משולמת בעדו גמלה לפי סימן ו' לפרק ט' לחוק הביטוח הלאומי רק בשל השמתו במשפחת אומנה, זכאי במשפחת האומנה להטבות כמפורט להלן, ובלבד שהטבה הניתנת לעניין שבעדו זכאי אומן לתשלום לפי סעיף קטן (א) לא תינתן אלא במידה שבה עולה ההטבה על התשלום האמור:

(1) זכויות ולהטבות וזכויות לפי כל דין הניתנות בעד ילד נכה שבעדו משולמת הגמלה, למעט גמלאות לפי הסימן האמור, -הלוואות לדיור לפי חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992¹⁶, ונקודות זיכוי לפי סעיף 45 לפקודת מס הכנסה¹⁷;

(2) הטבות הניתנות על ידי גוף ציבורי לפי הסכם או נוהג, לילד נכה שבעדו משולמת גמלה.

הגנה על תשלומים 65א: (ח) תשלומים המשולמים לאומן עבור הוצאות שיאפשרו לו לספק את צורכי הילד לפי סעיף 46קטן (א), אינם ניתנים להעברה, לשיעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא.

47. (א) אומן שקיבל רישיון אומנה ושהוחלט בהתאם לפי להוראות חוק זה כי הוא ישמש אומן לילד מסוים, יחתום עם המשרד או עם מי מטעמו על הסכם אומנה לעניין אותו ילד (בפרק זה – ההסכם).

(ב) לא יושם ילד באומנה בטרם ייחתם הסכם עם האומן המיועד, למעט באומנת חירום כאמור בפרק ח' לתקופה שלא תעלה על 14 ימים.

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

¹⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 246.

¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

(ג) בהסכם תיקבע אחריות האומן בהתאם לתכנית הטיפול, ולהוראות חוק זה, ויכול שתיקבע הגבלה על סמכויותיו, ככל שהיא נדרשת; ההסכם יכלול בין השאר את התחייבות האומן להשתתף בהכשרות ובהדרכות במהלך בתקופת האומנה, להישמע לפיקוח, לדוות למנחה האומנה; ולשתף פעולה עמו מ-מנחה האומנה ועם הגוף המפעיל.

(ד) ההסכם יהיה לתקופת ההשמה, ויבוטל או יחודש לפי הצורך, והכול בהתאם לתוכנית הטיפול של הילד. ויבוטל או יחודש לפי הצורך, ובהתאם לתכנית הטיפול שתיקבע.

(ה) הסכם עם בני זוג אומנים ~~שהם בני זוג~~ ייחתם עם שני בני הזוג, וחבותם לפי ההסכם תהיה יחד ולחוד.

~~(ו) בהסכם יכול שתיקבע הגבלה על סמכויות האומן, ככל שהיא נדרשת.~~

48. (א) אומן יקבל ממנחה האומנה שמונה לילד, בטרם השמת ילד אצלו באומנה ובמהלך השמתו ובתקופת האומנה, מידע כמפורט להלן:

מידע וסודיות
לאומן ולבני
משפחתו
אושר 28.12.15

(1) מידע הנדרש לשם קיום אחריותו וחובתו לטפל בילד ולשמור על טובתו;

(2א) מידע על-אודות הילד במידה שנדרש הנדרשת לשם שמירת שלומם וביטחונם של האומן ובני משפחתו, או מי שמתגורר עמו;

(23) מידע על-אודות המשפחה הביולוגית של הילד, במידה שהנדרשת לשם שמירת שלומם וביטחונם של האומן ובני משפחתו או ולשם קיום אחריותו וחובתו כאמור בפסקה (1);

(34) מידע בדבר חובותיו, זכויותיו ואחריותו של האומן.

(ב) בלי לגרוע מזכות הורי הילד לפי כל דין לקבלת מידע, ומהוראות סעיף 42(ג), אומן זכאי לקבל ממטפל בילד כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ג-1996¹⁸, או מהמוסד החינוכי שבו לומד הילד, במהלך תקופת השמת הילד באומנה אצל ובתקופת האומנה, כל מידע על הילד, שהורהו של הילד זכאי לקבלו, לרבות את כל המידע החינוכי, הסוציאלי והרפואי, ובכלל זה מידע לרבות הפסיכולוגי והפסיכיאטרי, על הילד, וכן כל מידע אחר ככל שהמידע הנדרש לשם קיום אחריותו וחובתו לטפל בילד ולשמור על טובתו, ובשים לב לצורך בהגנה על פרטיות הורה הילד ככל שהמידע נוגע אליו; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 43(א), לרבות מידע בכתב.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף 65, אומן ובני משפחתו ישמרו בסוד מידע על הילד או על בני משפחתו שהגיע לאומן או לבני משפחתו אליהם לפי חוק זה, לא יגלו אותה לאחר, ולא יעשו בו כל שימוש אלא לפי צו של בית משפט או אם חלה עליהם חובה לפי דין לגלותו או אם הגילוי או השימוש נדרשים לצורך לשם ביצוע הוראות חוק זה, ובכלל זה לשם מילוי אחריותם וחובותיהם כלפי הילד, והכול במידה הנדרשת לכך. חובה עליהם לשמרו בסוד והם אינם רשאים לגלותו, אלא אם כן הדבר דרוש לשם מילוי אחריותם וחובותיהם כלפי הילד.

פרק ו': גוף מפעיל

(א) לא יתקשר המשרד עם תאגיד למתן שירותים כאמור בסעיף קטן 49. (ב) גוף מפעיל, אלא אם כן מצא כי מתקיימים בו כל אלה:

תפקידי הגוף המפעיל ותנאים להתקשרות עמו
אוסר 28.12.15

(1) מנהל הגוף המפעיל התאגיד, ואם הגוף המפעיל כאמור הוא תאגיד גם-אז בעל השליטה- בובת תאגיד, לא הורשעו בעבירת מין או בעבירת אלימות נגד קטין, או בעבירה פלילית אחרת או בעבירתה משמעתית; שמפאת מהותה מהותן, חומרתה- חומרתן או נסיבותיהן אין הם ראויים לדעת הממונה על רישוי אומנה לשמש מנהל או בעל שליטה, לפי העניין, של גוף מפעיל;

¹⁸ ס"ח התשנ"ג, עמ' 327.

(2) ~~מנהל הגוף המפעיל לא הוכרז פושט רגל, ואם הוכרז פושט רגל~~

~~ניתן לו צו הפטר כאמור בסעיף 62 לפקודת פשיטת הרגל (נוסח~~

~~חדש), התשי"ם-1980⁴⁸, אשר לפי תנאיו אינו אוסר עליו להיות מנהל,~~

~~ואם הוא תאגיד – הוא התאגיד.~~ לא החליט על פירוקו מרצון ובית

המשפט לא נתן צו לפירוקו, צו כינוס נכסים או צו פירוק זמני בעניינו;

(3) לא מתקיים חשש לניגוד עניינים בין תפקידי הגוף המפעיל לפי

חוק זה לפעילות אחרת שהוא מבצע, או ניגוד עניינים בין תפקידי הגוף

המפעיל לעניין אישי או תפקיד אחר של מנהל ~~הגוף המפעיל התאגיד~~

או ~~בעל שליטה בין~~;

(4) כוח האדם שעומד לרשות ~~הגוף המפעיל התאגיד~~ מאפשר את

מילוי תפקידי ~~הגוף המפעיל~~ לפי חוק זה בהתאם לדרישות שקבע השר,

ובכלל זה ~~כוח האדם כאמור כולל~~ מנחי אומנה, ראשי צוותים ייעודיים

להדרכת מנחי האומנה והנחייתם וגורמי מִנהלה, ובלבד שלגבי מי

מהם שבא בקשר ישיר ומתמשך עם הילדים, הוריהם ומשפחות

האומנה, מתקיימים גם כל אלה:

(א) הוא בעל הכשרה מקצועית ורמה אישית ומקצועית

הולמת לביצוע תפקידיו;

(ב) הוא לא הורשע בעבירת מין או בעבירת אלימות נגד

קטין, או בעבירה פלילית אחרת או בעבירתה משמעתית;

שמפאת מהותה מהותו, חומרתה חומרתו או נסיבותיהן אין

הוא ראוי לדעת הממונה על רישוי אומנה להיות מועסק

בתפקידיו בגוף המפעיל;

(ג) לא מתקיים חשש שיימצא בניגוד עניינים באופן תדיר

בין מילוי תפקידיו בגוף המפעיל לפי חוק זה ובין עניין אישי או

עיסוק או תפקיד אחר שלו ולא קיימות נסיבות אחרות שבשלן

העסקתו תהיה מנוגדת לטובת הציבור או לטובת הילדים

באומנה, הוריהם ומשפחות האומנה;

⁴⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 34, עמ' 639.

5א4) אם יש אפשרות שבמהלך-שבתקופת ההתקשרות ישמור הגוף התאגיד מידע שהגיע לידי לפי חוק זה במאגר מידע כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות – יציג הגוף-התאגיד חוות דעת של מומחה לאבטחת מידע המאשרת כי מערכות החומרה והתוכנה שישמשו את מאגר המידע מהימנות ועומדות בהוראות הדין בעניין אבטחת מידע, ובכלל זה הגנה על שלמות המידע והגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכול ללא רשות כדון, מקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות ומעניקות הגנה נאותה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 שימוש לא מורשה במידע, שיבוש, חשיפתו או העתקתו בלא רשות כדון.;

56) התקשרות המשרד עם הגוף-המפעיל-התאגיד אינה נוגדת את טובת הציבור או את טובת הילדים באומנה, הוריהם ומשפחות האומנה;

7א5) לפי הידוע לממונה על רישוי האומנה, ב-5-חמש השנים שקדמו למועד ההתקשרות לא הופסקה התקשרות של הגוף-המפעיל-התאגיד בעל שליטה בו או מנהלו עם משרד ממשלתי או גוף ציבורי אחר, בנסיבות שמפאת מהותן או חומרתן אין זה ראוי לדעת הממונה על רישוי אומנה כי התאגיד ישמש גוף מפעיל-לעניין חוק זה;

תיקון מוצע

(68) — תנאים אחרים שיקבע השר.

דיון מיום 25.1.16

ב) תפקידי גוף מפעיל לפי ההתקשרות עם המשרד כאמור בסעיף 49 ובכפוף-לה-יכללו, בין השאר, את כל אלה:

(1) איתור של-מועמדים לאומנה, הערכת כשירותם; וסיוע בבדיקת התקיימותם של תנאים בבקשה-למתן רישיון אומנה או לחידושן רישיון במבקש רישיון אומנה או חידושו של רישיון כאמור;

(2) הכשרת מועמדים לשמש אומנים;

(3) ליווי מקצועי והדרכה לאומנים ולילדיהם הקטינים, לפי הוראות המפקח הארצי על-האומנה;

(4) מינוי מנחי אומנה והדרכת אנשי הצוות המקצועי, לרבות מנחי האומנה, לפי הוראות המפקח הארצי על האומנה, ופיקוח עליהם ובקרה על פעולתם;

תיקון מוצע

(5) — עיון במאגר המידע לשם איתור משפחת אומנה מתאימה;

(65) התאמת משפחת אומנה לילד למשפחת אומנה לפי הוראות סעיף 32 ;

(76) בניית תכנית טיפולית מפורטת, הצעות לעדכונים בה, ומסירתה למפקח הארצי ולמנהל המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד לפי סעיף 36(ג);

(87) יישום התכנית הטיפולית, הכללית והמפורטת, לרבות מעקב אחר ביצועה והצעות לעדכונים ולשינויים בה, בהתאם לצורך ;

(98) ליווי הילד בכל תקופת השמתו במשפחת האומנה, לרבות בעת מעברים בין משפחות אומנה ;

(109) קיום ביקורות תקופתיות בעניינו של ילד והכנת הערכה תקופתית לגביו ;

(110) דיווח למשרד ולמפקח ופעולה לפי הוראות המשרד והמפקחים והנחיותיהם.

(ג) הגוף המפעיל ימלא את תפקידיו בתום לב, בהגינות, ללא משוא פנים ובלא הפליה.

(ד) הגוף המפעיל ימסור למשרד דיווחים בעניינים המפורטים להלן במועדים למשרד, ובהתאם להוראות שייתן המשרד באופן במועדים ובעניינים שיקבע השר, וכן ודיווחים למפקח על אומנה לפי דרישתו בכתב, וכן למי שמונה לבירור תלונות לפי חוק זה :

(1) פעילותו והיקפה ;

(2) כוח האדם העומד לרשותו, לרבות ניסיונו והכשרתו ;

(3) היחס בין כוח האדם שבח העומד לרשותו, למספר הילדים המטופלים בו על ידו והיחס בין כוח האדם כאמור ולמספר משפחות האומנה המטופלות על ידו ;

(4) הסברים על דרך פעולתו ככלל ובמקרים פרטניים ;

(5) דיווח ניהול כספי ;

(6) אופן שמירת המידע בידי הגוף המפעיל כאמור בסעיף קטן (ה), ובכלל זה קיומה מאפייניהם ופעילותם של אמצעי אבטחת המידע, ככל שנשמר בידי הגוף המפעיל מידע במאגר מידע כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות של מערכת אבטחת מידע.

(ה) הגוף המפעיל יקיים מערכת מידע מאובטחת שמור את המידע שברשותו באופן, המבטיחה סודיות ושמידת מידע והגנה על פרטיותם של מי שמידע אודותיהם שמור ברשותו, לרבות כאמור בסעיף קטן (א)(4א); השר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין החזקת מידע בידי הגוף המפעיל, לרבות בעניין אבטחתו, שמירתו ומחיקתו.

(ו) המפקח הארצי על האומנה יפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד את הגופים המפעילים שעמם התקשר המשרד, את תקופת ההתקשרות עמם ואת האזורים שבהם רשאי כל גוף מפעיל לפעול.

(ז) משך התקשרות המשרד עם גוף מפעיל לא יעלה על 5-חמש שנים, והמשרד רשאי לחדש את ההתקשרות לתקופות נוספות כאמור.

(ח) גוף מפעיל יודיע למשרד, בכתב, על כל שינוי בפרט מהפרטים שמסר במהלך ההתקשרות לפי חוק זה, בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

(ט) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע הוראות לעניין החזקת מידע בידי הגוף המפעיל, לרבות בעניין אבטחתו, שמירתו ומחיקתו.

(י) על אף הוראות האמור בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992,²⁰ פורסם מכרז לפי אותו חוק להתקשרות עם גוף מפעיל לפי הוראות פרק זה, ולאחר שקלול התוצאות, קיבלו שתי הצעות או יותר תוצאה משוקללת זהה שהיא התוצאה הגבוהה ביותר, ואחת מן ההצעות היא של גוף מפעילתאגיד שהוא מוסד ללא כוונת רווח- כמשמעותה בהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975,²¹ תיבחר ההצעה האמורה כזוכה במכרז.

(יא) (1) גוף מפעיל יודיע בכתב על כוונתו להפסיק התקשרות עם המשרד או לא לחדשה לפחות 6-שישה חודשים לפחות לפני המועד שבו יפסיק את מתן השירותים לפי ההתקשרות.

(2) גוף מפעיל אינו רשאי להעביר את פעילותו או להמחות את זכויותיו או חובותיו לפי חוק זה לאחר אלא בהסכמת המשרד ולתקופה זמנית שלא תעלה על 12 חודשים, ועד להתקשרות המשרד עם גוף מפעיל אחר, ובלבד שהעברה או המחאה כאמור תהיה לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים.

²⁰ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

²¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

(יב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכות הקיימת הנתונה למשרד לפי דין או הסכם להפסיק את ההתקשרות, לבטלה, לסייגה או להתנותה.

פרק ז': פיקוח, בקרה וטיפול בתלונות

סימן א': פיקוח

הפיקוח על האומנה ויעדיו 50. במטרה להבטיח את שלומם וטובתם של ילדים שהושמו באומנה ואת זכויותיהם, - יקיים המשרד פיקוח על הגופים המפעילים, על מנחי האומנה ועל משפחות האומנה ויבקר את פעולותיהם, ובין השאר את אלה:

(1) תהליכי איתור, גיוס, בדיקה והכשרה של משפחות אומנה;

(2) תהליכי ההתאמה של משפחת האומנה לצורכי הילד המיוחדים;

(3) תהליכי התכנון והטיפול בילדים - באומנה;

(4) כוח האדם בגוף המפעיל, לרבות מנחי האומנה, והכשרתו;

(5) פעולות מנחי האומנה ותהליכי ליווי של הילד ומשפחת האומנה.

הסמכת מפקחים 51. לשם הגשמת מטרות הפיקוח ויעדיו, יסמיך השר, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי סעיף 54- בישראל ובאזור; הודעה על ההסמכה תפורסם ברשומות.

(ב) תפקידי מפקח שהוסמך כאמור בסעיף קטן (א) יכללו, בין השאר היתר, את אלה:

(1) פיקוח על ביצוע תכניות טיפול של ילדים באומנה;

(2) המלצה לממונה על הרישוי אומנה בדבר התאמת אדם לשמש אומן, בין היתר בהתבסס על חוות הדעת של מנחה אומנה;

(3) פיקוח על הגוף המפעיל ובקרה על פעולותיו, לרבות לעניין הדרכה של כוח האדם, ובכלל זה מנחי האומנה, והכשרת משפחות אומנה;

(4) פיקוח על משפחות אומנה, ובכלל זה פיקוח על קיום רישיון אומנה ועמידה בתנאיו, לרבות בדרך של ביקור במשפחת האומנה על פי הוראות סעיף 54(3) ושיחה עם הילד ועם משפחת האומנה;

(5) בקרה ומעקב ובקרה אחר העמדת מצאי הולם של משפחות אומנה, בהתאמה לצורכי הילדים המופנים להשמה במשפחות אומנה;

(6) מתן הנחיות לתיקון ליקויים שנמצאו בעקבות תלונות הורי הילדים או משפחת האומנה לעניין הפרת ההוראות לפי חוק זה או בעקבות תלונות שהתקבלו; תלונות ממנגנון בירור התלונות; ופיקוח אחר ביצוע התיקון ובקרה על תיקון הליקויים שנמצאו;

- (7) פיקוח ובקרה, לרבות בדרך של קבלת דיווח ומעקב, טיפול ומעקב אחר על קיומו של טיפול הולם באירועים חריגים;
- (8) מעקב ובקרה אחר קיומו של תיעוד מנומק והולם לגבי הילדים באומנה ולגבי משפחות האומנה, בהתאם להוראות חוק זה, ואחר איסוף המידע ושמירתו בהתאם להוראות חוק זה;
- (9) מעקב בדיקה עיתית ובקרה-אחר העברת התשלומים המיועדים לילדים באומנה ליעדם.

(ג) הודעות על הסמכה לפי סעיף זה ועל מינוי מפקח ארצי על האומנה לפי סעיף 52 יפורסמו ברשומות.

המפקח הארצי על 52. השר ימנה מבין המפקחים, מפקח ארצי על האומנה; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות; נוסף על תפקידי הפיקוח כאמור בסעיף 51, יהיו שתפקידי המפקח הארצי על האומנה כמפורט להלן, נוסף על תפקידי הפיקוח, יהיו אלה:

- (1) הבניית הפיקוח, לרבות הבניה מפורטת של נהליו, דרכי ביצועו ובחינה תקופתית של מידת התאמתו והצלחתו במטרותיו;
- (2) ייעוץ, הנחיה, הדרכה והכשרה של כוח האדם במערך הפיקוח על האומנה;
- (3) קביעת תכני ההכשרה של כוח האדם המיועד לעבודה בגופים המפעילים, והתנאים לביצוע ההכשרה;
- (4) יידוע העברת מדיניות המשד להגופים המפעילים בדבר מדיניות המשד ומעקב אחר יישומה האחראים על ביצועה.

תנאים להסמכה 53. לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף 51(א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה: אושר 13.1.16

- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה יש-אין הוא ראוי בה-לדעת השר כדי למנוע את הסמכתו לשמש כמפקח;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שיקבע השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שיורה השר.

סמכויות פיקוח 54. לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה רשאי המפקח – אושר 13.1.16

- (1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל מידע [נדיעה] או מסמך הדרושים לו לשם מילוי תפקידיו, לרבות כל מידע הנוגע לילד באומנה ובכלל זה תיקו האישי, בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

(3) להיכנס, בכל עת סבירה למקום שהכניסה אליו דרושה לשם מילוי תפקידיו לפי חוק זה, למקום שהכניסה אליו דרושה לשם אכיפתו של חוק זה ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט, או בשעה סבירה ובתיאום מראש, אם ניתנה לכך הסכמה בכתב של בגיר המחזיק בנכס; ואולם, מפקח-רשאי לבקר בבית משפחת אומנה אשר נתונה לפיקוחו אף אם לא מתקיימים התנאים האמורים, אם קיים חשד לפגיעה בשלומו של ילד המושם במשפחת האומנה;

(4) למסור לגוף מפעיל, למנחה אומנה או למשפחת אומנה, בכתב, פירוט של ההוראות שלא קוימו, ולדרוש מהם לתקן את הליקויים בלא דיחוי או בתוך פרק זמן שיקבע; מי שנדרש לכך, יתקן את הליקויים לא יאוחר מהמועד הנקוב בדרישה לתיקון ליקויים, ידווח על כך למפקח וימציא אישורים על כך כפי שידרוש המפקח;

(5) ~~לעשות שימוש להשתמש באמצעים שונים הדרושים לו לשם תיעוד ממצאיו.~~

55. תנאים להפעלת הסמכות אשר 13.1.16

מפקח לא יפעיל את הסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:—

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

סימן ב': מנגנון תלונה לבירור תלונות של לילדים באומנה

ובמסגרת השמה חוץ-ביתית

56. מנגנון תלונה בירור תלונות
אשר 13.1.16
למעט סעיפים
קטנים (א) ו-ו)

(א) השר יקים מנגנון לבירור תלונה-תלונות של לילדים המושמים באומנה בכל הנוגע לחיי היום-יום שלהם באומנה לילדים במסגרת השמה חוץ ביתית בכל הנוגע לשהותם באותה מסגרת (בחוק זה – מנגנון תלונה-בירור תלונות).
דימנה עובד מקרב עובדי משרדו שיהיה אחראי לקבלת התלונות ולבירורן (בחוק זה – הממונה על התלונות).

(1א) השר ימנה ממונה על התלונות שיהיה אחראי לקבלת התלונות ולבירור לפי פרק זה (בחוק זה – הממונה על התלונות); הממונה על התלונות יהיה עובד המדינה והודעה על מינויו תפורסם ברשומות.
הצעה לשינוי.

(2) כשיר לכהן כממונה על התלונות שופט בדימוס ששימש כיהן בשופט נוער כמשמעותו-כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971²², או שהוא בעל השכלה והכשרה בתחומים רלוונטיים לרבות –רופא מומחה בפסיכיאטריה של הילד, עובד סוציאלי, פסיכולוג או בעל תואר אקדמי בחינוך, ובעל ניסיון משמעותי בעבודה עם ילדים;

(3) תקופת כהונתו של הממונה על התלונות תהיה חמש שנים מיום המינוי, וניתן למנותו לתקופת כהונה נוספת של חמש שנים.

(ב) המנגנון התלונה-לבירור תלונות יוקם באופן שמאפשר לילדים המושמים באומנה או במסגרת השמה חוץ-ביתית להגיש את תלונותיהם באופן עצמאי, ומוצנע ובחופשיות, וללא חשש מפגיעה עקב הגשת התלונה; מנגנון התלונה יהיה נגיש לילדים-באומנה, והוא יכלול התאמות הנדרשות להגשת תלונה בהתחשב בשפה המובנת לילד, בגיל הילד, ובמידת בגרותו, ולעניין ילדי עם מוגבלות – גם בהתחשב במוגבלותו.

(ג) תלונה יכול שתוגש על ידי הילד או ידיד קרוב שלו, לרבות וכן על ידי אפוטרופוס לדין או עורך דין שמונה-שמינה בית משפט לקטין, ככל שמוינה.

(ד) לא יפריע אדם לילד או מי מטעמו להגיש תלונה לפי סימון זה, ימנע ממנו להגיש תלונה, או יגרום לו לבטל תלונה שהוגשה כאמור, בכל אמצעי שהוא, לרבות באמצעות שכנוע או מתן תמורה.

(דה) בירור התלונות ייעשה ככל האפשר תוך שמירה על פרטיות הילד.

(1ה) (1) הסמכויות הנתונות לנציב תלונות הציבור בסעיפים 41 ו-43 ו-45 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]²³, יהיו נתונות, בשינויים המחויבים ובהתאמות הנדרשות לשמירה על פרטיות הילד ומניעת פגיעה בו, גם-לממונה על התלונות, והוראות סעיף 45 לאותו חוק יחולו לעניין החלטותיו; בשינויים המחויבים.

(2) הממונה על התלונות רשאי לבקש מכל אדם הנוגע בדבר כל מידע או מסמך הנדרש לבירור התלונה כפי שיראה לנכון.

הצעה לשינוי:

²² ס"ח התשל"א, עמ' 134.
²³ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

(2) הממונה על התלונות רשאי להמליץ למנהל הכללי של המשרד, לממונה על רישוי אומנה או למפקח הארצי על האומנה, **ולעניין ילד במסגרת השמה חוץ-ביתית - למנהל המסגרת ולמפקח על המסגרות**, לנקוט אמצעים מתאימים נגד-כך שהוגשה עליו תלונה נילון, אמצעים הנדרשים למניעת פגיעה בילד או בילדים אחרים, או אמצעים לתיקון הליקויים שעלו מבירור התלונה.

(3) אין על הממונה על התלונות מרות בענייני מילוי תפקידו לפי **סימן זה זולת מרותו של הדין**.

(ה) תוצאות בירור התלונה יימסרו לילד-שבענייניו למתלונן-הוגשה התלונה, והעתקן יימסר למפקח לשם תיקון הליקויים.

(ז) השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין מנגנון התלונה, דרכי הגשת התלונות ויידוע הילד לגבי דרכים אלה, להליך בירורו וכן לעניין וסמכויות הממונה על התלונות, לרבות קבלת מידע, **הרשאי הוא לקבוע וכן כי את ההתאמות שבהן יפעל המנגנון יפעל גם לגבי ילדים השוהים במסגרת השמה חוץ-ביתית שאינה אומנה**.

(ח) הממונה על התלונות ידווח לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אחת לשנה, על התלונות שהתקבלו ותוצאות הליך בירורו, באופן השומר על הפרטיות ומונע את זיהוי הילדים ומשפחות האומנה, ומונע את זיהוים.

576 לא יפריע אדם או ימנע מילד להגיש תלונה לפי סימן זה, או יגרום לו לבטל תלונה שהוגשה כאמור, בכל אמצעי שהוא, לרבות שכוונתו או מתן תמורה.

איסור הפרעה להגשת תלונה

סימן ג': תיעוד מידע והנמקת החלטות הנוגעים לילד שהושם באומנה

57. (א) הגוף המפעיל ינהל לגבי כל ילד שהושם באומנה תיק אישי ובו כל המידע הנוגע לילד, לרבות **החלטות הגורם המוסמך, ההסכם עם ההורים**, מידע שהתקבל מאת מ-המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד, תכניות הטיפול של הילד, אבחונים פסיכולוגיים וסיכומי טיפול, מידע רפואי ומידע ממסגרות השמה קודמות, אם ישנו, וכן תיעוד התלונות שטופלו במנגנון בירור התלונות, בענייניו של הילד.

תיק אישי לא הוצבע

(ב) בכל מקרה של הפסקת פעילות של גוף מפעיל או הפסקת ההתקשרות עמו, יעביר הגוף המפעיל את התיקים האישיים שניהל למשרד או למי שיורה המשרד, ובהתאם להוראות שייתן המשרד.

58. תיעוד והנמקה לא הוצבע
(א) כל החלטה עקרונית או מיוחדת שנתקבלה **ביחס לגבי לילד** באומנה, תנומק בכתב, תוך פירוט השיקולים שביסודה ותתויק בתיקו האישי של הילד; היו להחלטה השלכות על תכנית הטיפול, יועבר דיווח על ההחלטה בצירוף הנימוקים שביסודה למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגוררים הורי הילד.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין שמירת תיקו האישי של הילד, ובכלל זה לעניין **אופן שמירתו** תקופת השמירה, **והפרטים שישמרו**, **ולעניין מקרים של הפסקת פעילות הגוף המפעילורשאי הוא לקבוע הוראות לעניין הפרטים שישמרו בתיק האישי**.

פרק ח': אומנת חירום

59. אומנת חירום אשר 13.1.16
(א) בפרק זה, "אומנת חירום" – אומנה לילדים הנתונים בשעת משבר ונדרש להם סידור מגורים חלופי מידי, בהתראה קצרה ולתקופה קצובה, בשל חשש לשלומם.

(ב) ברישיון האומנה של אומנים באומנת חירום יצוין כי אושרו לשמש אומנים באומנת חירום.

60. השמה באומנת חירום אשר 13.1.16
(א) **הוצא** ילד מבית הוריו או ממסגרת אחרת שבה שהה **באמצעי חירום**, **לפי החלטה של עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) לפי סעיף 11 לחוק הנוער או בהחלטת בית משפט לפי סעיף 12 לחוק הנוער**, ונקבע **על ידי מי שהוסמך כדין לקבוע את מקום הימצאו** כי יושם באומנת חירום **לפי אותו חוק** עד לקבלת החלטה **החלטת גורם מוסמך** בדבר מקום ההשמה המתאים לו **ותכנון והכנת** תכנית טיפול עבורו, יבקר **מנחה אומנה שמונה לילד** את הילד בתוך **עשרים וארבע 24** שעות ממועד השמתו באומנת החירום.

(ב) **בסעיף זה "אמצעי חירום" – כל אחד מאלה: הוראות סעיף 11 (א) ותוספת לפיהם נקבעו אמצעי חירום כדי עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול במפגרים) והחלטת בית משפט לפי הוראות סעיף 12 לחוק האמור.**

(1) **נקבעו אמצעי חירום כדין עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) לפי סעיף 11 לחוק הנוער או החלטת בית משפט לפי סעיף 12 לחוק האמור.**

(2) **נקבעו אמצעי חירום כדין עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול במפגרים) או החלטת בית משפט לפי הוראות סעיף 12 לחוק האמור.**

61. הסכם אומנת חירום אשר 13.1.16
(א) אומן באומנת חירום יחתום מראש על הסכם בהתאם להוראות סעיף 47, המתייחס באופן כללי לכל ילד שעתיד להיות מושם אצלו; בעת השמת ילד באומנת חירום, יודא עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) כי השמת הילד באומנת החירום עומדת בתנאי רישיון האומנה וההסכם.

(ב) המפקח הארצי על האומנה רשאי לאשר השמת ילד באומנת חירום, גם אם מספר הילדים שיהיו באומנה אצל האומן לאחר ההשמה יעלה על חמישה.

תקופת שהייה באומנת חירום לא תעלה על שלושה חודשים; המפקח הארצי על האומנה, בהתייעצות עם עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך תקופה זו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים נוספים.

62. סייגים לתחולה על 63. אשר 13.1.16

אומנת חירום

אשר 13.1.16

(א) על אומנת חירום לא יחולו הוראות סעיף 4243(גא) ו-1(ג) עד 43-1(ד).

פרק ט': הוראות שונות

64. אומנה בדיעבד לא הוצבע

(א) לא יחזיק אדם ילד - בביתו עם מוגבלות בביתו, אם אינו הורה או אפוטרופסו לתקופה העולה על שבעה ימים, ולא יחזיק כאמור ילד שאינו ילד עם מוגבלות לתקופה העולה על שלושה חודשים - לתקופה העולה על שלושה חודשים, ואם מלאו לו 14 שנים - לתקופה העולה על שישה חודשים ולעניין ילד עם מוגבלות - לתקופה העולה על שבעה 14 ימים, אלא אם כן התקבלה החלטת הגורם המוסמך על השמת הילד אצלו, או אם סבר עובד סוציאלי כאמור בסעיף קטן (ד) כי לא נדרש להביא את העניין בפני הגורם המוסמך ובדיד רישיון אומנה לפי חוק זה.

(ב) המחזיק בביתו ילד והוא אינו הורה או אפוטרופסו, יודיע על כך לעובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), לפי העניין, בתוך תקופה כלהלן מהמועד שבו הילד הגיע הילד לביתו:

(1) לעניין ילד עם מוגבלות - בתוך שישה ימים;

(1) לעניין ילד שטרם מלאו לו 6 שנים - בתוך חודש;

(212) לעניין ילד שאינו כאמור בפסקה (1) ששמו לאו לו 6 שנים ושטרם

מלאו לו 14 שנים - בתוך חודשיים 30 ימים;

(323) לעניין ילד שאינו כאמור בפסקה (1) שטרם מלאו לו 14 שנים

- בתוך 90 ימים; שלושה חודשים;

(134) לעניין ילד עם מוגבלות - בתוך שבעה ימים.

63) הובא לידיעת עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) כי נמצא ילד שוהה בבית אדם שאינו הורו או אפוטרופסו כאמור בסעיף קטן (א), יבדוק, העובד הסוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) בהקדם האפשרי בנסיבות העניין, את המידע שהגיע לידי, את טיבו ואופיו של המקום שבו מתגורר הילד- את טיבה ואופייה של המסגרת שבה שוהה הילד, והאם שהייתו של הילד עם-בבית הממוקמותו אדם את-התאמתה-יא לטובת הילד.

64) מצא עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) או עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים) כי לנוכח המידע שהובא לידיעתו, והבדיקות שערך כאמור בסעיף קטן (ב), המשך שהייתו של הילד בבית אותו אדם היא לטובתו, יביא את העניין להחלטת הגורם המוסמך, בהקדם האפשרי בנסיבות העניין, אלא אם כן-מתקיימים שני אלה וסבר העובד הסוציאלי באמור- כי בנסיבות העניין אין צורך לעניין המשך שהייתו בבית אותו אדם בפניה להחלטת גורם מוסמך על השמה באומנהלשהייה-3.

(1) מלאו לילד 14 שנים ומשך שהייה בבית אותו אדם אינו צפוי לעלות על שישה חודשים, או שמלאו לילד 16 שנים ומשך שהייה בבית אותו אדם אינו צפוי לעלות על שנה.

(2) לא מתקיימות בילד נסיבות המעידות על נזקקות לפי חוק הנוער.

65) קבע הגורם המוסמך כי על הילד להיות מושם מחוץ לביתו, וכי טובת הילד היא להמשיך ולחיות ולשהות בבית האדם שעמו התגורר כאמור בסעיף קטן (א), יגיש אותו אדם בקשה לקבלת רישיון לשמש אומןאומנה על פי חוק זה; לא יינתן רישיון אומנה כאמור למחזיק-לאדם כאמור שלא מסר הודעה כאמור בסעיף קטן (אב), אלא אם כן שוכנע הממונה על רישוי האומנה כי טובת הילד להמשיך ולחיותולשהות בבית אותו האדם- שעמו- התגורר באמור- ניתן- לאותו-אדם- רישיון- אומנה- כאמור, תהיה השמה זו- בבחינת אומנה לכל דבר ועניין, ויחולו עליה כל ההוראות החלות על אומנה.

(ו) ניתן לאותו-אדםלמי שהגיש בקשה לפי סעיף קטן (ה) רישיון אומנה לפי סעיפים 24 או 25, תהיה השמה זו בבחינת אומנה לכל דבר ועניין, ויחולו עליה כל ההוראות החלות על אומנה.

65. אדם שהגיע אליו מידע לפי הוראות חוק זה על ילד באומנה במסגרת תפקידו, חובה עליו לשומורו בסוד והוא אינו רשאי לגלותו אלא לצורך מילוי תפקידו ובהתאם להוראות כל דין.

סודיות

אשר 13.1.16

65א תשלומים המשולמים לאיזון עבור הוצאות שיאפשרו לו לספק את צורכי הילד לפי סעיף 46(א), אינם ניתנים להעברה לשיעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא.

הגנה על תשלומים

לאומן

עונשין

665. (א) אומן שהעביר לאחר את הילד שהושם אצלו באומנה, בניגוד להוראות סעיפים 40 או 41, דינו – מאסר ... שנים:

(ב) המגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 65, דינו – מאסר ... שנים.

(ג) מונע מילד להגיש תלונה לפי סימן ב' לפרק ז', או מפריע לו לעשות כן בדרך של הפרעה פיזית, שכנוע, לרבות באמצעות הבטחת תמורה, או בכל אמצעי אחר, דינו – מאסר ... שנים.

(ד) הענישה אחד מאלה, דינו – מאסר ... שנים.

(1) מחזיק ילד מחוץ לבית הוריו, בניגוד להוראות סעיף 64(א):

(2) מחזיק ילד באומנה בניגוד לתנאי רישיון האומנה, בניגוד לסעיפים:

(ה) בעל רישיון אומנה שלא הודיע לממונה על רישוי אומנה על שינוי שחל בפרטים המהויים תנאי לרישיון, בניגוד להוראות סעיף 27, דינו – מאסר ... שנים.

(א) אומן שמוסר ילד בניגוד להוראות סעיף 42(א), דינו – מאסר שנתיים.

(ב) המגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 65, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ג) המפריע לילד או מונע ממנו להגיש תלונה, או גורם לו לבטל תלונה שהוגשה, בניגוד להוראות סעיף 56, דינו – מאסר שנה.

עונשין

66.

66. (א) בעלמי שבידו רישיון אומנה ושלא הודיע לממונה על רישוי האומנה על שינוי בתנאים המנויים בסעיף 24(א), (5), (6), (8) או (9), בניגוד להוראות סעיף 27(א), דינו – מאסר שישה חודשים.

אושר 13.1.16

(ב) אומן שמוסר ילד בניגוד להוראות סעיף 42(ג), דינו – מאסר שנתיים.

(ג) המפריע לילד או למי מטעמו להגיש תלונה, מונע ממנו להגיש תלונה או גורם לו לבטל תלונה שהוגשה, בניגוד להוראות סעיף 56(ד), דינו – מאסר שנה.

(ד) המגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 65, דינו – מאסר שלוש שנים.

עונשין

66.

666. חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965²⁴; לא יחול על ילד שהושם במשפחת אומנה לפי חוק זה.

7

אי תחולת חוק הפיקוח על המעונות

67. (א) על החלטות לפי חוק זה לעניין מתן רישיון אומנה, חידושו או ביטולו,

ערר

התלייתו או סיוגו, וכן לעניין הגבלת סמכויותיו של אומן בהסכם, ניתן לערור לפני ועדת ערר.

אושר 13.1.16

68. השר ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

לא הוצעו

²⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.

69. תיקון פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] אשר 13.1.16
בפקודת מס הכנסה²⁵, בסעיף 366, במקום "משפחה אומנת" יבוא
"משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014".

(1) בסעיף 9, אחרי פסקה (5) יבוא:

"(5א) תשלומים המשולמים לאומן לפי סעיף 46 לחוק אומנה לילדים,
התשע"ו-20052016";";

(2) סעיף 366 – בטל.

70. תיקון חוק עבודת נשים אשר 13.1.16
בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954²⁶, בסעיף 9(א), בהגדרה "הורה במשפחת
אומנה", במקום "במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים
החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה
כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-201420156";

71. תיקון חוק ההתיישנות אשר 13.1.16
בחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958²⁷, בסעיף 18א(ב), בהגדרה "אומן", במקום
הסיפה החל במילה אחרי – "במשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה
כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-201420156 או במשפחת אומנה
אחרת", ובמקום "הציבוריים" יבוא "החברתיים";

7273. תיקון חוק פיצויי פיטורים אשר 13.1.16
בחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963²⁸, בסעיף 7(א)(3), במקום "למטרת
אומנה, כהורה, במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים
החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה" יבוא "במשפחת
אומנה כאומן כהגדרתה ב בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-201420156"
ובמקום "מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך" יבוא "מנחה
האומנה כהגדרתו בחוק האמור".

73++ תיקון חוק הפיקוח על מעונות אשר 13.1.16
בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965²⁹, אחרי סעיף 9 יבוא:
על מעונות
:

ד9. "סייג לתחולה אשר 13.1.16
הוראות חוק זה, למעט סעיף 8, לא יחולו על
משפחת אומנה לפי הוראות כהגדרתה בחוק
אומנה לילדים, התשע"ו-2016".

²⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; התש...
²⁶ ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התש...
²⁷ ס"ח התשי"ח, עמ' 112; התש...
²⁸ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136; התש...
²⁹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 48; התש...

תיקון חוק הסעד (טיפול במפגרים) אשר 13.1.16
7374. בחוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969³⁰, בסעיף 1, בהגדרה "סידור חוץ-ביתי" במקום אחרי "במשפחה אומנת" יבוא "לרבות" במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014³¹.

תיקון חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) אשר 13.1.16
7475. בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971³¹, בסעיף 32, במקום "משפחה אומנת שקבע לכך" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014³²".

(1) בסעיף 19(ב), אחרי "במעון" יבוא "או מתגורר במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016 (להלן – משפחת אומנה)".
ואחרי "מנהל המעון" יבוא "או האומן במשפחת האומנה, לפי העניין".

(2) בסעיף 19 –

(א) בסעיף קטן (א), ברישאה, אחרי "למנהל מעון" יבוא "או אומן במשפחת אומנה";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "מנהל מעון" יבוא "או של אומן במשפחת אומנה, לפי העניין".

(ג) בסעיף קטן (ג)(2) אחרי "למנהל המעון" יבוא "או לאומן במשפחת אומנה".

(3) בסעיף 32, במקום "משפחה אומנת שקבע לכך" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016".

תיקון חוק העונשין אשר 13.1.16
7576. בחוק העונשין, התשל"ז-1977³² –

(1) בסעיף 351(ה), בהגדרה "אומן", בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "במשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2015";

(2) בסעיף 365(ב) –

(א) פסקה (3) – תימחק;

(ב) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) מסירת הקטין היתה **בחתאם לתוראות** חוק אומנה לילדים, התשע"ה-2015 לילדים, התשע"ו-2016";

³⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132; התש...
³¹ ס"ח התשל"א, עמ' 134; התש...
³² ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התש...

(23) בסעיף 368א, בהגדרה "אומן", בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "במשפחת אומנה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016".

תיקון חוק אימוץ ילדים
אשר 13.1.16
77. בחוק אימוץ ילדים התשמ"א-1981³³, בסעיף 36א(א), אחרי "באימוץ בין-ארצי" יבוא "או מהחלטת הממונה על רישוי אומנה לפי חוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014-2016, לעניין הענקת-מתן רישיון אומנה, חידוש-או-התלייתו או ביטולו, **התלייתו או סיוגו**, או לעניין הגבלת סמכויותיו של אומן בהסכם".

תיקון חוק הבטחת הכנסה
אשר 13.1.16
78. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980³⁴, בתוספת הראשונה, בפרט (1) בהגדרה "ילד נטוש", בסופה יבוא "ולמעט ילד במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2014".
(1) אחרי פרט משנה (ב) יבוא:

תיקון 25.1.15
"ב(1) הגמלה לילד יתום או נטוש כאמור בפסקת משנה (א) הנמצא בהחזקת קרוב משפחתו תשולם לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים מהמועד שבו הוגשה התביעה, בכפוף למתן אישור מהמחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבה מתגורר הילד, אלא אם כן **יעדת-פרינסיפלי אישר הגורם שהוסמד לכך במשרד הרווחה והשירותים החברתיים** - את המשך התשלום מעבר לתקופה האמורה; לעניין זה, "קרוב משפחה" - אח, אחות, סב, סבתא, דוד או דודה";

(2) בפרט משנה (ג), בהגדרה "ילד נטוש", בסופה יבוא "ולמעט ילד במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה-2015 לילדים, התשע"ו-2016".

תיקון חוק הגנת הצרכן
אשר 13.1.16
79. בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981³⁵, בסעיף 13ה(א), בהגדרה "מעון", הסיפה החלה במילה "למעט" - תימחק.

תיקון חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים
אשר 13.1.16
80. בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981³⁶, בתוספת הראשונה, בסופה יבוא:

³³ ס"ח התשמ"א, עמ' 293; התש...
³⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התש...
³⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התש...
³⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 322; התש...

"(מח) הממונה על רישוי אומנה כהגדרתו בחוק אומנה לילדים, התשע"ה –
2014-2016 – לעניין קביעת כשירות של אומנים כהגדרתם בחוק האמור":

תיקון חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג–1992³⁷, בסעיף 12(ה), במקום "תובא" יבוא –"יובאו", במקום "ולא יראו בה" יבוא "או תשלומים לאומן לפי חוק אומנה לילדים, התשע"ה – 2014, ולא יראו בהם". 81. תיקון חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) הוקרא 25.1.16

בחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג–1993³⁸, בסעיף 1ג, במקום הסיפה החל במילה "משפחה" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2015" התשע"ה–2014 82. תיקון חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד) אושר 13.1.16

בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995³⁹ – 83. תיקון חוק הביטוח הלאומי הוקרא 25.1.16

(1) בסעיף 57ב(א), בהגדרה "מבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה" במקום הסיפה החל במילה "במשפחה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה–20142016";

(2) בסעיף 222ב(ב)(1), במקום "משפחה אומנת" יבוא "משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה–201456".

בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007⁴⁰, בסעיף 19ב(ה), בהגדרה "הורה במשפחת אומנה", במקום הסיפה החל במילה "במשפחה" יבוא "במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ה–20142016". 84. תיקון חוק זכויות הסטודנט הוקרא 25.1.16

בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א–2011⁴¹, בסעיף 2, בהגדרה "מקום ציבורי", בפסקה (3), המילים "למעט משפחה אומנת שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך" – יימחקו. 85. תיקון חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק הדיון טרם מוצה

³⁷ ס"ח התשנ"ג, עמ' 10.

³⁸ ס"ח התשנ"ג, עמ' 134; התש...

³⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התש...

⁴⁰ ס"ח התשס"ז, עמ' 320; התש...

⁴¹ ס"ח התשע"א, עמ' 694; התש...

שמירת דינים הוקרא 25.1.16 **86.** (א) אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בהוראות חוק הנוער ובסמכויות עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), לרבות לעניין טיפול נפשי בקטין, או בהוראות חוק הסעד (טיפול במפגרים) ובסמכויות עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים).

הרישה מסעיף 33(א) (ב) אין בהוראות חוק זה לגרוע מאחריות ההורים, מחובותיהם, מזכויותיהם ומסמכויותיהם כלפי ילדם לפי הוראות כל דין, ובכלל זה אין בהוראות חוק זה לגרוע מחובות ההורים לתשלום מזונות לילדיהם הקטינים, לפי הוראות חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) התשי"ט-1959⁴², או מחובות השתתפות אחרות החלות על האחראי על קטין-האחראי על המפגר לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים).

שמירת זכויות הוקרא 25.1.16 **87.** (א) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מזכויותיו לפי כל דין של ילד שחוק זה חל עליו.

(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהסדרים החלים לעניין אומנה לבגירים.

תחילה תחולה והוראות מעבר **88.** (א) תחילתו של חוק זה בתום 12 חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).

תחולה לעניין יתום **88.** הוראות חוק זה לא יחולו על אומנה של יתום משני הוריו, שנפטרו כתוצאה מפגיעת איבה כהגדרתה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970⁴³; ואולם, על אומנה כאמור שהחלה מיום התחילה ואילך יחולו הוראות פרקים א', ב' ו-ז, וסעיפים 36, 39, 40, 41, 43(ב), 44, 45, 48, **49** ו-65, ודיווח לגורם המוסמך לפי הוראות אלה יימסר גם לאגף השיקום במוסד לביטוח לאומי.

(א) על אומנה של יתום משני הוריו, שנפטרו כתוצאה מפגיעת איבה כהגדרתה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970⁴⁴, שהחלה מיום התחילה ואילך, לא יחולו הוראות חוק זה, למעט פרק א', פרק ב', סעיפים 36, 39, 40, 41, 43, 44 (אם לא אפטרופוסים), 45, 48, 49, פרק ז', וסעיף 65. ומקום שיש בהוראות מפורשות אלה חובת דיווח לגורם המוסמך תחיל חובת דיווח גם לאגף השיקום במוסד לביטוח לאומי.

(2) הוראות חוק זה לא יחולו על אומנה של יתום משני הוריו, שנפטרו כתוצאה מפגיעת איבה כהגדרתה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970⁴⁵, שהחלה לפני יום התחילה.

אי-תחולה **89.** הוראות חוק זה לא יחולו על השמת ילד עם הורהו במסגרת משפחתית למטרת הקניית כישורי הורות או הערכתם

⁴² ס"ח התשי"ט, עמ' 72.
⁴³ ס"ח התש"ל, עמ' 126.
⁴⁴ ס"ח התש"ל, עמ' 126.
⁴⁵ ס"ח התש"ל, עמ' 126.

תחילה, **דיונה** 90. תחילתו של חוק זה שגשתשעה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום ותקנות ראשונות

ז (ב) תקנות ראשונות לפי סעיפים 46(ב), 49(ה), 56(ז) ו-58(ב) **זובאו**
לאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת עד ליום התחילה

ז (ג) בתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, ימסור המשרד לוועדת **ז** 91. העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת דיווח על ההיערכות ליישום חוק

ז (ג) תקנות ראשונות לפי סעיפים 46(ב), 49(ה), 56(ז) ו-58(ב) **זובאו**

הוראות מעבר **ז** 92. הדיון לא מוצה

ז (ד) הממונה על רישוי אומנה, בהתייעצות עם המפקח הארצי על האומנה, רשאי, לבקשת קרוב משפחה שהחזיק ילד בביתו ולא הוכר כמשפחה אומנת ערב תחילתו פרסומו של חוק זה, לתת לקרוב המשפחה כאמור רישיון אומנה לתקופה שעד תום שלא תעלה על 18 חודשים מתחילתו של חוק זהמיום התחילה (בסעיף זה – תקופת המעבר), גם אם לא עמד בכל התנאים המנויים בחוק זה, ובלבד שהבקשה הוגשה בתוך עד תום בתוך 12 חודשים שישה מיום תחילתו של חוק זההתחילה, ולא מתקיים בו התנאי שבסעיף 24(ב) שבנדקה לגבי הוראת סעיף 24(ב); תמה התקופה האמורהתקופת המעבר, יהיה הממונה על רישוי האומנה אמור רשאי להאריך, בדרך האמורה, רישיון לקרוב משפחה כאמור רק לגבי ילד שמלאו לו 14 שנים ושהה בית קרוב המשפחה כאמור במשך 30 חודשים לפחות, אם מצא כי הדבר נדרש לטובת הילד, ומחמת נסיבות הקשורות בילד.

ז (ה) מי שאושר בידי מי שהשר הסמיכו לכך לשמש כמשפחה אומנתה ויהיה עמו ילד באומנה 12 חודשים לפחותערב תחילתו פרסומו של חוק זה, יראו אותו כאילו קיבל רישיון אומנה לעניין אותו ילד גם אם לא עמד בכל התנאים המנויים בחוק זה, עד תום לתקופה של שלוש שנים מיום התחילה, ובלבד שלא מתקיים בו התנאי שבסעיף 24(ב) שבנדקה לגבי הוראת סעיף 24(ב); רישיון אומנה לאדם כאמור לעניין ילדים אחרים ינתן, ואולם לא יוכל לשמש אומן לילד נוסף אלא אם כן יגיש בקשה בהתאם להוראות חוק זה.

ז (ו) מי שאושר בידי מי שהשר הסמיכו לכך לשמש כמשפחה אומנתה, מיום פרסומו של חוק זה ועד ערב יום התחילהתחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו ניתן לו רישיון אומנה לפי חוק זה, והוראות סעיף 30 יחולו לעניין רישיון כאמור בתקופה האמורה. יחולו לעניין מתן הרישיון הוראות חוק זה.

(ד) מי שהגיש בקשה לשמש כמשפחת-משפחה אומנתה ערב תחילתו של חוק זהיום התחילה, יראו אותו כאילו הגיש בקשה לרישיון אומנה לפי חוק זה.

אוסרה 30.11.15

תוספת ראשונה

(סעיף 4243(ג) עד (ה))

1. מתן הסכמה לבדיקה רפואית ולטיפול רפואי-שגרתיים, לרבות נטילת תרופות, ביצוע בדיקות דם או זרע וקבלת -חיסונים הניתנים לכלל ילדי ישראל, ולמעט טיפולים רפואיים המנויים בתוספת לחוק זכויות החולה; התשנ"ו-1996⁴⁶;

2. מתן הסכמה לאבחון התפתחותי ולטיפול מקובל בליקויים, ובכלל זה בליקוי התפתחותי, בליקוי למידה, שמיעה או דיבור או במוגבלות פיזית או חושית אחרת שיש להילד סובל מהם;

3. מתן הסכמה לבדיקות פסיכולוגיות ופסיכיאטריות -ולטיפול פסיכולוגי, -בהתאם לתכנית הטיפול ועל-לפי הנחיית מנחה האומנה שמונה לילד ותוכנית הטיפול, ולעניין ילד שהשמתו היא בהחלטה לפי חוק הנוער - גם בכפוף להוראות חוק הנוער וחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991⁴⁷;

תיקון מיום
25.1.16

4. הפניה לוועדת השמה לפי חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988⁴⁸, בהתאם לתכנית הטיפול, ועל-פי הנחיית מנחה האומנה שמונה לילד;

5. בחירת בית הספר, וילדים, מעון יום, או מעון יום שיקומי או כל מסגרת חינוכית אחרת, שבהם ילמד הילד, בכפוף לסוג החינוך שבתרו הורי הילד: למעט בחירת הזרם החינוכי שבו ילמד הילד -חינוך בתכנית ממלכתית או ממלכתית-דתית חינוך-במוסדות חינוך רשמיים, חינוך במוסדות חינוך מוכרים לחינוך על-יסודי או חינוך במוסדות חינוך של תאגיד מרכז החינוך העצמאי או של תאגיד מרכז מעיין החינוך התורני בארץ ישראל ממלכתית-חינוך ממלכתית-דתי או חינוך עצמאי;

6. בחירת חוגים שבהם ישתתף הילד במהלך-בעת שהייתו בבית הספר או בשעות הפנאי שלו, לרבות השתתפות בפעילות תנועת נוער;

7. אישור להשתתפות בטיולים ובפעילויות בארץ, לרבות פעילויות במוסד חינוכי;

25.1.16

⁴⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.
⁴⁷ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.
⁴⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.

- 8- 8. תספורת לילד ;
- 9- 9. רישום בקופת חולים ;
- 10- 10. לימוד נהיגה ומתן הסכמה לקבלת רישיון נהיגה — לאחר חלוף שנה
ממועד השמת הילד במשפחת האומנה ;
- 11- 11. הוצאת דרכון ; הוצאת הילד מהארץ מִישראל לתקופה שאינה עולה על
שבועיים ; לפי באישור מנחה האומנה שמונה לילד.

תוספת שנייה

אשרה 30.11.15

(סעיף 42(א)43)

- 1- 1. שינוי שם של ילד לפי סעיפים 13 ו-14 לחוק השמות, התשט"ז –
 1956⁴⁹ ;
- 2- 2. ברית מילה ;

- 3- 3. בחירת הזרם החינוכי שבו ילמד הילד סוג החינוך ; חינוך בתכנית
ממלכתית או ממלכתית-דתית במוסד חינוך רשמי, חינוך במוסד חינוך מוכר
לחינוך על-יסודי או חינוך במוסד חינוך של תאגיד מרכז החינוך העצמאי או
של תאגיד מרכז מעיני החינוך התורני בארץ ישראל ; חינוך בתכנית
ממלכתית או ממלכתית-דתית במוסדות חינוך רשמיים, חינוך במוסדות
חינוך מוכרים לחינוך על-יסודי או חינוך במוסדות חינוך של תאגיד מרכז
החינוך העצמאי או של של תאגיד מרכז מעיני החינוך התורני בארץ
ישראל (חינוך ממלכתי, חינוך ממלכתי-דתי או חינוך עצמאי) ;

להתאים לפרט 5
בתוספת הראשונה

- 4- 4. מתן הסכמה לטיפול רפואי המנוי בתוספת לחוק זכויות החולה ;
 התשנ"ו-1996 ;

- 5- 5. מתן הסכמה לטיפול פסיכיאטרי או לאשפוז פסיכיאטרי, לרבות ובכלל
זה לטיפול באמצעות תרופות פסיכיאטריות ;

- 6- 6. הוצאת הילד מהארץ לתקופה שהעולה על שבועיים, באישור, הוצאת
ילד כאמור טעונה אישור מנחה האומנה שמונה לילד שלא לפי פרט 11
לתוספת הראשונה.

יוזמים: חברי הכנסת קארין אלהרר, אורלי לוי אבקסיס, שלי יחימוביץ', עליזה לביא,
 מיכל רוזין, מרדכי יוגב, אילן גילאון, מיקי רוזנטל, עפר שלח, דב חנין

⁴⁹ ס"ח התשט"ז, עמ' 94.